

ADVOCATENBLAD *start*

Jaarlijks magazine voor rechtenstudenten

2010

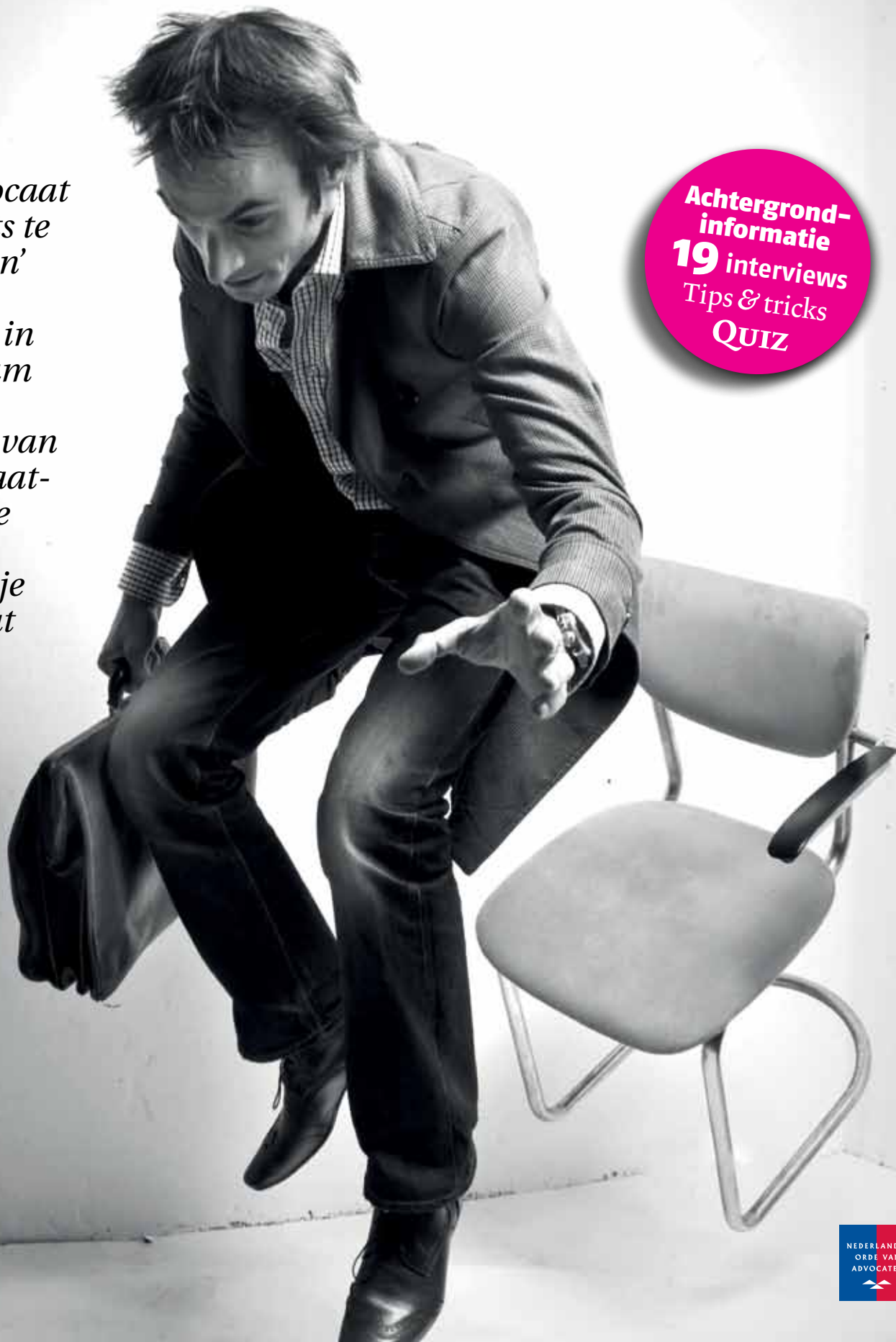
*'Je wilt advocaat
zijn om iets te
betekenen'*

*Eenpitter in
Amsterdam*

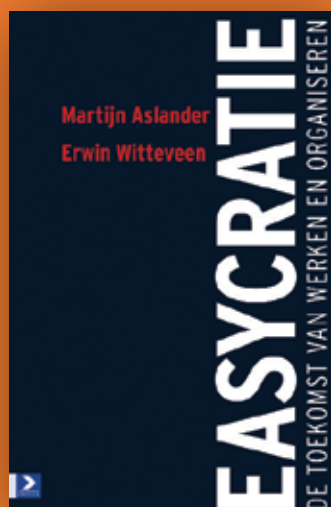
*De agenda van
een advocaat-
stagiaire*

*Zó word je
advocaat*

Achtergrond-
informatie
19 interviews
Tips & tricks
QUIZ

Ben jij klaar voor de toekomst van slimmer werken?

Easycratie

De toekomst van werken en organiseren

In grote, logge organisaties heerst vaak een verstikkende bureaucratie, die het onmogelijk maakt om belangrijke vraagstukken op te lossen. Er zijn genoeg mensen die de oplossingen al hebben, maar door regels en hiërarchieën wordt de uitvoering vaak onnodig belemmerd. Dat moet en kan anders: vervang de bureaucratie door de easycratie!

Easycratie is een nieuwe manier van werken, organiseren én samenwerken die dwars door bestaande organisatiestructuren heen gaat. Leer het verschil te maken, ongeacht je plaats in de ouderwetse hiërarchie. Je hoeft niet eerst CEO of manager te worden om het bedrijf of de afdeling te verbeteren.

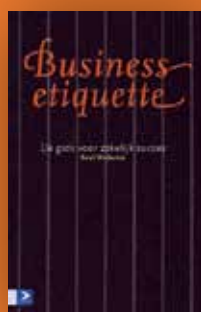
Martijn Aslander & Erwin Witteveen – ISBN 978 90 5261 702 2 – € 24,95

Leer als een speer Leer sneller, beter en leuker

Er zijn technieken waarmee je beter leert leren en die het ook leuker en sneller maken. Dit boek geeft een overzicht van deze technieken. Het is geschreven voor jonge mensen, en voor ieder ander die zijn hersens beter wil gebruiken. De technieken zijn simpel en voor iedereen toepasbaar.

Jan-Willem van den Brandhof – ISBN 978 90 5261 731 2 – € 24,95

Businessetiquette

Wanneer u iemand voor het eerst ontmoet, vormt hij zich binnen dertig seconden een beeld van u. Met de juiste zakelijke omgangsvormen zorgt u ervoor dat het klikt vanaf de eerste minuut. Businessetiquette geeft u extra zelfvertrouwen en daarmee een voorsprong. U krijgt adviezen, geen voorschriften, over onder meer geprekstechnieken, personal branding, zakelijke gedragsregels, kleding en lichaamstaal.

Roel Wolbrink – 978 90 5261 636 0 – € 24,95

Invloed

Welke technieken gebruiken verkopers en anderen die iets van je gedaan willen krijgen? En hoe kun je deze technieken zelf toepassen? Auteur Cialdini ging daarvoor drie jaar 'undercover' bij autodealers, reclamemakers en telemarketeers. Daar ontdekte hij dat het geheim van succesvol overtuigen in 6 principes schuilt. Wereldwijd meer dan een miljoen exemplaren verkocht!

Robert Cialdini – ISBN 978 90 5261 715 2 – € 29,95

studeren

ZÓ WORD JE ADVOCAAAT	04
OVERZICHT UNIVERSITEITEN	06
'DE BEGINSELEN VAN HET RECHT ZIE JE OVERAL IN TERUG'	10
HONOURSOPLEIDING: 'NIET ZO MASSAAL'	12
UITGELICHT: DRIE SPECIALISATIES	13
DE HBO-JURIST KOMT ERAAN	15

voorbereiden

ADVOCATENQUIZ	16
'ZORG DAT JE CV EEN BEETJE GEKLEURD IS'	18
STYLING: 'HET IS GOED OM OVER JE KLEDING NA TE DENKEN' ..	20
HET WERKLEVEN VAN EEN ADVOCAAAT-STAGIAIRE	22

werken

FOTOCOLLAGE: NOOIT WIJKEN.	24
DE STRIJD VAN DE STRAFRECHTADVOCAAAT ...	26
BOEKEN TOP 3	29
'JE WILT ADVOCAAAT ZIJN OM IETS TE BETEKENEN'	30
STELLING: GROOT OF KLEIN KANTOOR?	32
EENPITTER IN AMSTERDAM	34
'ALS ADVOCAAAT KOM JE NOG EENS ERGENS' ..	36
DE TOGA	38
'IN DEZE MANNENWERELD LIEP IK HARDER' .	40
VAN STAGIAIRE TOT PARTNER	42

de Orde

VOORAF	02
DE ORDE	03
VAN DE DEKEN	03
ONLINE ADVOCATEN VOLGEN.	45
JONGE BALIE: BELANGENBEHARTIGER VAN JONGE ADVOCATEN	46

Colofon

ADVOCATENBLAD *start*

Advocatenblad Start is een officieel magazine van de Nederlandse Orde van Advocaten en wordt uitgegeven door Sdu Uitgevers.

Samenstelling

Hedy Jak
Lucinda Jones
Gert Jan Schinkel

Uitgever

Gert Jan Schinkel

Eindredactie

Hedy Jak
h.jak@advocatenorde.nl

Met redactionele bijdragen van

Jessica Havinga, Hedy Jak, Lars Kuipers en Lisette Sloots

Ontwerp en vormgeving

Dimitry de Bruin
Dimdim, Den Haag

Correcties

Els van der Duin-Neuman

Drukwerk

Senefelder Misset, Doetinchem

Met dank aan

Berg Kleijn Communicatie
Jongbloed Juridische Boekhandel

Advertenties

Veerle Sanderink, accountmanager
v.sanderink@sdu.nl
Tel: 070 - 378 03 50
www.bereikdejurist.nl

ISSN 2210-8017

© Nederlandse Orde van Advocaten

Foto cover:
Meinke ten Have

Vooraf

et allereerste nummer van *Advocatenblad Start*! En wat was het een feestje om te maken.

Veel – verschillende – advocaten toonden zich bereid om mee te werken aan interviews en artikelen. Zo ging journaliste Lisette Sloots op pad om Jelle Klaas te interviewen. Een jonge advocaat die bij Fischer Advocaten in Haarlem werkt en zich met hart en ziel inzet voor mensen die het minder goed hebben in Nederland. En om nog maar even in Haarlem te blijven, daar werkt ook advocaat-stagiaire Aline van Katwijk die je een blik in haar volle agenda gunt en vertelt hoe haar werkweek er uitziet. En één van de bekendste strafrechtadvocaten van Nederland, Wim Anker, liet ons binnen op zijn kantoor in Leeuwarden en introduceerde ons in de wereld van het strafrecht.

Kijkend naar de uiteenlopende kantoren waar advocaten werken, is er een onderscheid te maken tussen relatief grote, middelgrote en kleine kantoren. De grootte van het kantoor heeft vaak veel invloed op de manier van werken. We legden Marie-Laure de Lange (groot kantoor) en Koen Konings (klein kantoor) een aantal stellingen voor. Want mag je bijvoorbeeld vaker procederen op een groot of juist op een kleiner kantoor?

In het hart van dit blad tref je een fotocollage. In 2009 vroeg de Orde aanstormend talent van verschillende Academies voor Beeldende Kunst 'de advocaat in praktijk' vast te leggen. Het resultaat: prachtige, bijna artistieke foto's van advocaten op kantoor én in hun vrije tijd.

Naast interviews staan er in het hele blad veel handige en praktische tips, van hoe je het beste een stageplaats kunt vinden tot stylingadviezen voor een degelijk, doch smaakvol pak op kantoor. Denk je alles al te weten? De redactie daagt je uit om je kennis over de advocatuur te testen. Blader door naar pagina 16 en 17 voor de quiz.

Redactie *Advocatenblad Start*

PS. Wil je op de hoogte blijven van de *ins & outs* in de advocatuur? Word hyves-vriend op

<http://advocaat-vd-toekomst.hyves.nl>

Met wekelijkse blogs van advocaten, filmpjes en veel info. Je kunt je er ook gratis abonneren op de wekelijkse nieuwsbrief Orde van de dag.

De Orde

De Nederlandse Orde van Advocaten

De Nederlandse Orde van Advocaten, ook wel aangeduid als 'de Orde', is de publiekrechtelijke beroepsorganisatie van alle advocaten in Nederland. De Orde is gevestigd in Den Haag. De wettelijk vastgelegde kernfunctie van de Orde is de zorg voor de kwaliteit van advocatendiensten. Die kwaliteit wordt onder meer gewaarborgd door:

- een omvangrijk opleidingsprogramma voor de advocatuur;
- het opstellen van verordeningen en andere bindende regels voor advocaten;
- de zorg voor de tuchtrechtspraak;
- voorlichting en dienstverlening aan de leden;
- advisering aan de overheid over beleidsvoornemens en wetsontwerpen.

Plaatselijke Orde

Naast de landelijke Orde in Den Haag is er per gebied, arrondissement genoemd, een plaatselijke Orde van Advocaten. Deze lokale Orde van Advocaten wordt bestuurd door de Raad van Toezicht met als voorzitter de (plaatselijke) deken. Nederland telt negentien van dergelijke arrondissementen. Zowel de Nederlandse Orde van Advocaten als de negentien lokale Orden zijn publiekrechtelijke lichamen. Hiertussen bestaat geen hiërarchische verhouding. De lokale Orden zijn autonoom, hun bevoegdheden zijn in de Advocatenwet omschreven.

Advocatenwet

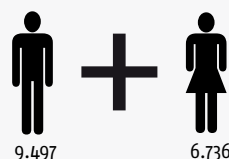
Elke advocaat die in Nederland wordt ingeschreven, wordt automatisch lid van de Nederlandse Orde van Advocaten en van een plaatselijke Orde. Dat wordt bepaald door de Advocatenwet, die dateert uit 1952. Iedereen die in Nederland het beroep van advocaat wil uitoefenen, moet aan bepaalde voorwaarden voldoen. Deze voorwaarden of bevoegdheden staan beschreven in de Advocatenwet.

Nederland telt 16.205 advocaten. Elk jaar beginnen ongeveer 1000 stagiaires aan de Beroepsopleiding Advocatuur. De advocatuur groeit nog steeds, het afgelopen jaar met 2,4%.

Facts & figures

Totaal aantal advocaten:

16.233

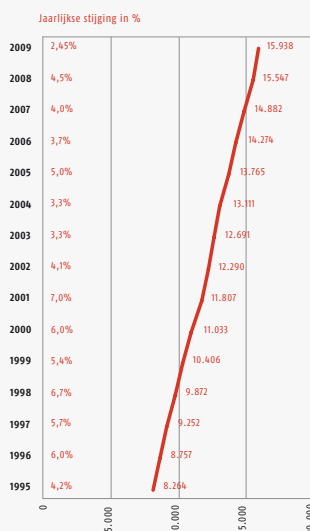

Verdeling naar kantooromvang

1-5	230	23,02%
6-20	326	32,63%
21-60	215	21,52%
> 60	228	22,82%
Totaal	999	100%

Groei van de balie

Van de deken

W

el eens
gedacht aan
een car-

rière als advocaat? Na je rechtenstudie sta je voor een belangrijke beslissing. Wordt het de rechtspraak, de overheid, het bedrijfsleven of kies je voor de advocatuur? Er zijn ruim 16.000 advocaten in Nederland die zich dagelijks inzetten voor de belangen van mensen die hun recht zoeken. Dat gaat bijvoorbeeld om particulieren in civiele zaken, werknemers in arbeidsrechtzaken, bedrijven in handelskwesties of moordverdachten in strafzaken.

De eisen die aan een advocaat worden gesteld zijn hoog en dat mag ook, want ze vervullen een essentiële rol in onze rechtsstaat. Ze moeten integer zijn, deskundig, partijdig en onafhankelijk en vertrouwelijk met informatie kunnen omgaan.

Partijdig én onafhankelijk? Ja! Want een advocaat is soms de laatste strohalm voor een cliënt. Door de partijdigheid van de advocaat weet de cliënt zeker dat er ten minste één persoon is die hem door dik en dun steunt. Anderzijds moet de advocaat ook onafhankelijk zijn, zozeer dat hij 'nee' durft te verkopen als dat nodig is. Hij moet zijn cliënt helpen, maar ook sterk genoeg in zijn schoenen staan om een realistische kijk op de zaak te geven. Ben jij bevlogen genoeg om mensen te helpen die zijn vastgelopen in de juridische jungle, gedreven genoeg om hard voor deze mensen te werken, zelfverzekerd genoeg voor een stevig pleidooi en creatief genoeg om een oplossing voor de meest uiteenlopende conflicten te vinden? Dan is de advocatuur iets voor jou. In deze eerste uitgave van *Advocatenblad Start* geeft de Nederlandse Orde van Advocaten rechtenstudenten alvast een kijkje in het werk van de advocaat en de weg ernaar toe. Als je kiest voor de advocatuur, moet je na je rechtenstudie nog drie jaar studeren. Maar je mag wel vanaf het begin als advocaat werken. Dus wie weet zijn we heel binnenkort collega's!

Jan Loorbach

Zó word je advocaat

De advocatuur lonkt, maar wat moet je doen en in je hebben om advocaat te worden? Een beschrijving van de te nemen stappen.

et beroep van advocaat is boeiend en afwisselend: je komt in aanraking met de meest uiteenlopende mensen in allerlei maatschappelijke situaties.

Daarnaast is er de charme van het vrije beroep: je bent ook zelfstandig 'ondernemer'.

Werklust, inlevingsvermogen, improvisatietalent en creatieve oplossingen bedenken, dat behoort tot de 'standaarduitrusting' van een advocaat. Verbale begaafdheid is uiteraard van groot belang, net als uitstekende schriftelijke vaardigheden: veel zaken beginnen nu eenmaal met een schriftelijk advies en worden vervolgens op papier geregeld of uitgeprocedeerd.

Juridische bachelor en master

Om toegang te krijgen tot de advocatuur moet je een bachelor Rechtsgeleerdheid en een master Nederlands recht op een Nederlandse universiteit hebben afgerond. Heb je een hbo-(propedeuse)diploma, dan kun je een schakeljaar of een verkorte bachelor Rechtsgeleerdheid volgen, voordat je kunt doorgaan met de master (Nederlands recht).

Bij de combinatie van een buitenlandse bachelor/master met een Nederlandse bachelor/master krijg je niet automatisch toegang tot de advocatuur. Daarvoor moet je contact opnemen met de Nederlandse Orde van Advocaten.

Civiel effect

Om advocaat te kunnen worden, heb je civiel effect nodig. Met civiel effect wordt bedoeld dat de rechtenopleiding zodanig is samengesteld dat je voldoet aan de eisen voor toegang tot zowel de advocatuur als de rechterlijke macht. Je bent dan toelaatbaar tot de advocatenopleiding en tot de raio-selectie (rechterlijk ambtenaar in opleiding). De studie Nederlands recht voldoet hier meestal aan. De websites van universiteiten vermelden welk juridisch traject je moet volgen om civiel effect te behalen. Vanaf pagina 6 in dit blad kun je vinden welke universiteiten een rechtenopleiding aanbieden.

Studentenstage

Stage lopen is belangrijk voor het aanleren van juridische vaardigheden. Een stage is niet verplicht, maar veel studenten maken gebruik van deze mogelijkheid om praktijkervaring op te doen en een realistisch beeld te krijgen van het werk van een advocaat. Let wel, dit is een studentenstage, niet te verwarren met advocatenstage of advocaat-stagiaire. Vaak heeft een stagebureau van de faculteit een uitgebreid bestand met stageplaatsen in de advocatuur. Je kunt de stage ook in het buitenland vervullen.

Solliciteren

Als je hebt besloten dat je advocaat wilt worden, dan kun je na je rechtenopleiding beginnen met solliciteren naar een functie als advocaat-stagiaire. Zoek een vacature bij een advocatenkantoor en begin je carrière als advocaat-stagiaire met een vurig pleidooi waarom ze juist jón in dienst zouden moeten nemen. Elke juridische faculteitsvereniging (JFV) organiseert een jaarlijkse bedrijvendag. Toekomstige werkgevers (advocatenkantoren, banken, consultants) bemannen er stands en staan geïnteresseerden te woord. Vaak wordt de beurs (markt, bedrijvendag, carrière) gecombineerd met lezingen en workshops. Je moet je van tevoren inschrijven bij de betreffende JFV. Er zijn ook enkele beurzen die door de overheid of particuliere organisaties worden georganiseerd.

Advocaat-stagiaire

Kom je in dienst bij een advocatenkantoor, dan heb je nog een stageperiode van drie jaar voor de boeg. De stage in de advocatuur begint op het moment dat de stagiaire als advocaat is beëdigd en op het tableau van de rechtbank is ingeschreven. Je bent officieel advocaat, ook al word je nog advocaat-stagiaire genoemd. Tijdens de stage oefen je onder leiding van een ervaren advocaat, de patroon, de praktijk uit. Zo kun je bij sommige advocatenkantoren je eigen cliënten hebben of houd je een pleidooi voor de rechter. Drie jaar lijkt lang, maar de hoeveelheid kennis en vaardigheden die je als stagiaire moet opdoen, is ook

Bij kleine en middelgrote kantoren zal een advocaat-stagiaire al snel daadwerkelijk met cliënten in aanraking komen, terwijl je als stagiaire op een groot kantoor vaak een uitgebreid intern inwerk- en opleidingsprogramma moet doorlopen, voordat je in de praktijk werkzaam zal zijn. Kantoren beschikken over verschillende organisatie-culturen: verdiep je hierin en zoek een advocatenkantoor dat bij je past.

groot. De stage is een wisselwerking tussen opleiding en dagelijkse praktijk. In het eerste jaar volg je naast het werk als advocaat de Beroepsopleiding Advocatuur (BO). Daarna volg je cursussen in het kader van de Voortgezette Stagiaire Opleiding (VSO).

Beroepsopleiding Advocatuur (BO)

Deze verplichte basisopleiding brengt je als advocaat-stagiaire de kennis en vaardigheden bij die je moeten onderscheiden van beoefenaren van andere juridische beroepen. In de opleiding ligt het accent op kennis van het proces- en gedragsrecht en de beheersing van typisch advocatuurlijke vaardigheden, zoals het houden van een pleidooi, het horen van getuigen en het opstellen van processtukken. De opleiding is gespreid over een periode van ongeveer elf maanden.

Het programma omvat de volgende onderdelen:

- introductie in de advocatuur;
- gedragsrecht;
- praktijkleer (incl. eindgesprek praktijkleer);
- ADR/mediation;
- schriftelijke vaardigheden;
- intervisie/gedragsrecht;
- burgerlijk-, straf- en bestuursprocesrecht;
- jaarrekening lezen.

De laatste vier genoemde onderdelen worden schriftelijk getoetst. De toetskansen zijn beperkt tot drie per onderdeel. Op grond van de Advocatenwet mag maximaal drie jaar worden gedaan over het behalen van dit certificaat. Stagiaires die aan het eind van hun stageperiode nog niet in het bezit zijn van het certificaat worden van het tableau geschrapt.

De kosten van de beroepsopleiding worden vaak door het advocatenkantoor betaald.

Voortgezette Stagiaire Opleiding (VSO)

Na het volgen van de beroepsopleiding moet je als stagiaire in de resterende periode van de stage nog aan een aantal opleidingsverplichtingen voldoen, voordat je de stageverklaring ontvangt. De opleiding die de stagiaire in deze periode volgt, heet de Voortgezette Stagiaire Opleiding (VSO). De VSO staat in het teken van de ontwikkeling naar vakbekwaamheid. Doel van deze

De Beroepsopleiding Advocatuur is bedoeld om stagiaires voor te bereiden op de beroepspraktijk van een advocaat. Na deze opleiding kun je als stagiaire adequaat adviseren en procederen in eenvoudige bestuursrechtelijke, strafrechtelijke en civielrechtelijke zaken, zo nodig in overleg met je patroon. Ook heb je dan inzicht in niet-complexe financiële en economische aspecten van een specifieke zaak.

eerste scholing is dat de stagiaire aan het einde van de stageperiode de praktijk zelfstandig kan uitoefenen.

De Nederlandse Orde van Advocaten brengt de *Cursuswijzer* uit, waarin het cursusaanbod van officieel erkende opleidingsinstellingen is opgenomen.

Een stagiaire moet voor de VSO-verplichting in totaal 74 opleidingspunten behalen. Deze punten zijn verdeeld in 40 landelijke punten en 34 plaatselijke punten.

De landelijke punten kunnen worden gehaald door het volgen van VSO-cursussen. Een VSO-cursus moet minimaal 10 opleidingspunten bevatten.

De 34 plaatselijke VSO-punten worden behaald met opleidingsactiviteiten zoals pleitoefeningen of het bijwonen van lezingen die zijn georganiseerd door de lokale Orde of de Jonge Balie. Deze plaatselijke punten worden toegekend door de lokale Orde van Advocaten in het arrondissement waar je werkt.

Overzicht universiteiten

Nederland heeft negen universiteiten waar je rechten kunt studeren.

Advocatenblad Start stelde een beknopt overzicht samen en somt de meest opmerkelijke wetenswaardigheden op.

Foto: Dirk Gillissen

Universiteit van Amsterdam

Aantal rechtenstudenten: 5.063
Kenmerk: hartje Amsterdam

Met ruim 5000 rechtenstudenten en 350 medewerkers heeft de Universiteit van Amsterdam (UvA) een van de grotere juridische faculteiten van Nederland. Aan de UvA kun je Nederlands Recht in voltijd en deeltijd volgen. Tijdens de studie worden hoofdvakken ook in een sociologisch, economisch, historisch en/of filosofisch perspectief geplaatst. De faculteit biedt elf masteropleidingen, onder andere Publiekrecht (met specialisaties als Militair recht en Gezondheidsrecht) en een onderzoeksmaster Informatierecht.

➤ *Meer info:* www.jur.uva.nl

Vrije Universiteit Amsterdam

Aantal rechtenstudenten: 2.262
Kenmerk: Zuidas master

Ligt de UvA in het centrum van Amsterdam, de Vrije Universiteit Amsterdam (VU) ligt vlakbij de Amsterdamse Zuidas en is goed bereikbaar met de trein. De bacheloropleiding Nederlands Recht kun je aan de Vrije Universiteit in deel- of voltijd volgen. De rechtenfaculteit heeft zeven masteropleidingen, waaronder specialisaties als Criminologie en Recht en IT. Daarnaast biedt de VU drie Engelstalige masters, zoals de masteropleiding International Business Law. Sinds 2006 biedt de VU de master Ondernemingsrecht aan de Zuidas. Hierbij volg je colleges en loop je een jaar stage bij een van de advocatenkantoren aan de Amsterdamse Zuidas.

➤ *Meer info:* www.rechten.vu.nl

Universiteit Utrecht

Aantal rechtenstudenten: 3.677
Kenmerk: Utrecht Law College

Rechten studeren aan de Universiteit Utrecht (UU) is multidisciplinair: Rechtsgeleerdheid vormt samen met Economie, Bestuur & Organisatie één faculteit. Aan de Universiteit Utrecht kun je rechten zowel in vol- als in deeltijd volgen. De faculteit biedt dertien masteropleidingen, onder andere European Law, Public International Law en Recht en onderneming. De universiteit heeft ook het zogeheten Utrecht Law College, een selectieve bachelor rechtenopleiding op hoog niveau voor een kleine groep ambitieuze studenten. Wil je op de hoogte blijven van alle *ins & outs*? Op de website van de universiteit vind je verschillende weblogs van rechtenstudenten.

➤ *Meer info:* www.uu.nl

Wist je dat...

- Nederland ruim 32.500 rechtenstudenten telt?
- Er afgelopen jaar 7.417 eerstejaars rechtenstudenten begonnen?
- De UvA en EUR de grootste rechtenfaculteiten hebben?
- De Universiteit van Amsterdam in 2009/2010 de grootste stijging van het aantal rechtenstudenten had?
- De Universiteit van Utrecht koploper is met cum laude afgestudeerden in het recht:
 - 34 bachelors en 70 masters?
 - en Universiteit Leiden een tweede plek inneemt?

Foto: Universiteit Leiden

Universiteit Leiden

Aantal rechtenstudenten: 4.722
Kenmerk: combinatiestudie

Dit is de universiteit waar koningin Beatrix in 1961 haar doctoraalexamen rechten haalde. In Leiden kun je rechten zowel in vol- als in deeltijd volgen. De Universiteit Leiden hanteert een numerus fixus systeem, maar stelt dat 'studenten die zich tijdig inschrijven, zeker kunnen zijn van een plaats.' De rechtenfaculteit is onderverdeeld in vijf instituten: privaatrecht, publiekrecht, strafrecht & criminologie, metajuridica en fiscale en economische vakken. Het is ook mogelijk om een combinatiestudie te doen, waarbij je rechten kunt combineren met de studie economie of bedrijfswetenschappen. De universiteit heeft naast masteropleidingen ook vier advanced masters waaronder Air & Space Law.

➤ *Meer info:* www.law.leidenuniv.nl

Foto: Erasmus Universiteit Rotterdam

Erasmus Universiteit Rotterdam

Aantal rechtenstudenten: 4.911
Kenmerk: mr.drs.-programma

Aandacht voor de praktijk staat bij de Erasmus Universiteit Rotterdam (EUR) centraal. Aan de EUR kun je zowel in voltijd als in deeltijd studeren. Er is bij de EUR – net als in Leiden – een gelimiteerd aantal studieplaatsen beschikbaar en er wordt een numerus fixus gehanteerd. De faculteit heeft vijf masteropleidingen met daarin varianten zoals onder andere Recht in de multiculturele samenleving en Recht van de gezondheidszorg. De universiteit biedt ook een mr.drs.-programma aan: een studieprogramma waarmee je zowel de opleiding Rechtsgeleerdheid als de opleiding Economie kunt afronden. Op de site van de EUR kun je trouwens filmpjes bekijken waarin hoogleraren over hun specialisatie vertellen.

➤ *Meer info:* www.frg.eur.nl

Rijksuniversiteit Groningen

Aantal rechtenstudenten: 3.837
Kenmerk: centrale ligging

Bij de Rijksuniversiteit Groningen (RuG) is er 'veel aandacht voor de systematiek van het recht, voor het leren formuleren, analyseren en oplossen van juridische problemen.' Naast de bachelor Rechtsgeleerdheid kun je ook (alleen in voltijd) de bacheloropleiding Internationaal en Europees recht volgen. Alleen Tilburg en Nijmegen bieden deze opleiding ook aan. Na je bachelor kun je kiezen uit dertien masters, bijvoorbeeld International Law en Recht en ICT. Overigens heeft Groningen door het grote aantal studenten gemiddeld de laagste leeftijd van Nederland: 1 op de 6 'Stadlers' is student.

➤ *Meer info:* www.rug.nl/rechten

Maastricht University *Leading in Learning!*

Waarom Rechten aan de Universiteit Maastricht?

Een studie rechten is een actuele studie; in Maastricht extra boeiend door de Europese en internationale invalshoek. Rechten in Maastricht richt zich op de internationalisering, zowel in de studie van het Nederlands Recht en Fiscale Recht, als in de specifiek internationale en Europese programma's. De Maastrichtse rechtenfaculteit mag zich uniek in het onderwijs van internationaal, Europees en vergelijkend recht noemen.

Masteropleidingen:

- Fiscaal Recht (3 specialisaties)
- Forensica, Criminologie en Rechtspleging
- Nederlands Recht (6 specialisaties, o.a. Togamaster)
- Recht en Arbeid (2 specialisaties)
- European Law School
- Globalisation and Law
- International Laws
- Law Honours Programme (Master's Research Track)

Advanced Masteropleidingen:

- Intellectual Property Law and Knowledge Management
- International and European Economic Law

Bacheloropleidingen:

- European Law School
- Fiscaal Recht
- Nederlands Recht

www.maastrichtuniversity.nl/rechten

Understanding Society

BACHELORS

Bestuurskunde
Fiscaal Recht
Internationaal en Europees Recht
Recht en Management
Rechtsgeleerdheid

Faculteit Rechtswetenschappen

Geïnteresseerd? Check: www.uvt.nl/bachelorkiezers • www.uvt.nl/masterkiezers

MASTERS

Rechtsgeleerdheid
Recht en Management
Sociaal Recht en Sociale Politiek
Fiscaal Recht
Bestuurskunde
International and European Labour Law
International Business Law
International and European Public Law
Law and Technology
Research Master in Law
European and International Taxation

Universiteit van Tilburg

Aantal rechtenstudenten: 2.781
Kenmerk: bijzondere bacheloropleidingen

In 1963 is de Tilburgse rechtenfaculteit opgericht. Aan de Universiteit van Tilburg (UvT) kun je de gangbare opleiding Nederlands Recht volgen en ook kiezen voor Internationaal en Europees Recht en Recht en Management. Deze bacheloropleidingen kun je alleen in voltijd volgen. De universiteit van Tilburg biedt dertien masters aan, waaronder Sociaal Recht en Sociale Politiek en Law and Technology. Een groot deel van de masters wordt in het Engels gegeven.

► Meer info: www.uvt.nl

Radboud Universiteit Nijmegen

Aantal rechtenstudenten: 2.284
Kenmerk: kleinschaligheid

De rechtenstudie aan de Radboud Universiteit in Nijmegen (RU) biedt kleinschalig onderwijs. Je volgt onderwijs in kleine werkgroepen en krijgt studiebegeleiding. Naast Nederlands Recht kun je ook de bacheloropleiding Internationaal en Europees Recht volgen (alleen in voltijd). De faculteit heeft negen masters, onder andere Handels- en Economisch Recht en Ondernemingsrecht. Je kunt ook onderzoeksmasters volgen, waaronder Onderneming & Recht. Benieuwd hoe de RU eruit ziet? Op de website kun je een virtuele tour maken over de campus.

► Meer info: www.ru.nl/rechten

Universiteit Maastricht

Aantal rechtenstudenten: circa 2.500
Kenmerk: internationaal georiënteerd

De Universiteit Maastricht (UM) heeft het internationale karakter hoog in het vaandel staan. Zo wordt Nederlands Recht in het Nederlands gegeven, maar de bacheloropleiding European Law School wordt deels in het Engels gedoceerd. Ook de masters worden vaak in het Engels gegeven. Denk bijvoorbeeld aan Globalisation and Law – met specialisaties als Corporate and Commercial Law en Human Rights. Het onderwijs is kleinschalig en de onderwijsgroepen zijn in het eerste jaar niet groter dan maximaal veertien studenten. De faculteit ligt midden in de binnenstad van Maastricht met in de buurt de terrassen voor het uitzoeken.

► Meer info: www.rechten.unimaas.nl

RECHTENSTUDENTEN

‘De beginselen van het recht

ELANIE Bijsmans (22) zit in het derde jaar van haar rechtenstudie in Leiden en begint over een paar maanden aan de master Rechtsfilosofie. ‘Het is een studierichting waarbij je op een andere manier naar het recht kijkt. Want wat is recht en rechtvaardigheid nu eigenlijk? Ik vind het leuk om op een pragmatische manier met dat soort vragen bezig te zijn en om na te denken over hoe het recht in de maatschappij leeft. Daardoor kun je ook op een andere manier naar het rechtssysteem kijken.’

Videotrainingen

‘De rechtenstudie is in mijn ogen toch vooral gebaseerd op boekenwijsheid. De werkgroepen maken het een stuk interactiever. Ik heb videotrainingen gevolgd waarbij je voor een camera moest pleiten. Dat is heel confronterend, maar door naar elkaar te kijken en elkaars fouten te zien, leer je beter te spreken. Het wordt tastbaarder dan wanneer je het alleen uit boeken zou leren. In mijn 2^e en 3^e jaar heb ik als bijbaan acht uur per week videotrainingen gegeven aan groepjes studenten. Ik lette vooral op iemands intonatie en lichaamstaal. Het maakt namelijk nogal een verschil of een student met een gebogen rug voor de camera staat en zijn verhaal doet of dat iemand rechtop staat.’

Promoveren

‘Mede door het geven van die trainingen kon ik een half jaar aan de universiteit Sciences Po in Parijs studeren. Als ik klaar ben met mijn master, dan wil ik heel graag terug om daar te promoveren. De definitie van rechtvaardigheid verschilt per cultuur, overal wordt er op een andere manier naar gekeken. In Haïti, waar ik vandaan kom, wordt listigheid bijvoorbeeld als een goede karaktereigenschap gezien, omdat je meer overlevingskansen hebt. Door deze cultuurverschillen is ook de rechtspraak anders. Dat vind ik interessant om te onderzoeken. Daar kan ik mijn eigen ideeën in kwijt.’

Voor het zover is, vermaakt Elanie zich nog prima. Ze is lid van Minerva en woont in een studentenhuus. ‘Als je in een huis woont met twintig meisjes, dan komt je leven vanzelf in een draaikolk van emoties terecht, er gebeurt altijd wel iets. Laatst hadden we een huisdiner waar we maanden van tevoren mee bezig waren. Het huis moest namelijk geschilderd worden in het thema van het diner en iedereen moest op zoek naar een geschikte date. Stress alom. Maar de dag daarna zitten we met z’n allen uit te brakken met broodjes knak voor de televisie en halen we alle verhalen van de avond ervoor weer op. Ik zou dit niet willen missen, want ik heb voor de rest van mijn leven vrienden gemaakt.’

zie je overal in terug'

BRAM Jungschläger (25) heeft er al een hbo-studie Management Economie en Recht op zitten, maar wilde doorstuderen in Leiden. 'Ik had het gevoel dat ik meer kon en rechten sloot goed aan bij mijn vorige studie. Het afgelopen jaar is mijn motivatie gegroeid. Door deze studie krijg je goed in de gaten hoe de wereld in elkaar steekt. Veel van wat ik nu leer, kan ik ook koppelen aan dingen die ik buiten het recht tegenkom. De beginselen van het recht zie je namelijk overal in terug.'

Glugge babbeltjes

'In het begin van mijn studie dacht ik nog weleens 'wat krijgen we nu weer?', maar ik vind het interessant dat elke zin wordt uitgedroten. Een wet of regel bestaat vaak maar uit één of een klein aantal zinnen. Om deze zin te kunnen begrijpen en toepassen moet je vaak hele hoofdstukken van boeken, arresten en stukken van de wetgever lezen. Ik vind het leuk om er achter te komen hoe zo'n wet dan tot stand gekomen is en welke bedoelingen de wetgever er precies mee voor ogen heeft. Op die manier ga je sommige regels, die je op het eerste gezicht misschien totaal niet aan staan, toch begrijpen. Ik vind alle vakken wel aardig, maar ik zie mezelf niet als strafpleiter. Daar moet je volgens mij toch een bepaald type persoon voor zijn en daar reken ik mezelf niet toe. Het zijn toch een beetje de vlugge mannetjes, met de vlugge babbeltjes. Ik denk niet dat ik daar voldoende van heb om daar goed in te worden.'

Bedrijfsleven

'Het is voor mij, ook gezien mijn vooropleiding, een logische keuze om als advocaat in het bedrijfsleven te gaan werken. Ik denk dan ook dat ik na mijn bachelor een master ondernemingsrecht ga doen. Het ondernemingsrecht regelt hoe bedrijven juridisch in elkaar moeten steken. De aansprakelijkheid van bestuurders valt daar bijvoorbeeld onder, maar ook fusies en overnames van bedrijven. Voor advocaten is er altijd veel werk in die sector, omdat bijna alle veranderingen binnen grote organisaties juridische begeleiding nodig hebben.' Bram weet nog niet precies voor welk bedrijf hij in de toekomst zou willen werken. 'Als advocaat moet je voor iedereen op willen komen. Voor elke partij valt iets te zeggen en het zou daarom niet uit moeten maken voor welk bedrijf je werkzaam bent. Een organisatie met leuke mensen waar je het naar je zin hebt, dat vind ik belangrijk. Als ik het zou kunnen uitstippelen, dan wil ik stage lopen bij een groot kantoor en dan als advocaat of bedrijfsjurist aan de slag. Je bereikt dat niet zomaar. Voor grote kantoren zijn goede cijfers niet goed genoeg en ik ben niet de enige die daar stage wil lopen. Maar ik wil het hoogste nastreven. Als advocaat heb je verantwoordelijk werk. Een fout die je over het hoofd ziet, kan cruciaal zijn omdat iemand daardoor schade kan lijden. Je moet altijd scherp blijven.'

Studeertips van Elanie en Bram:

- 1 PLAN EN BLIJF BIJ**
'Hou vanaf het begin je huiswerk bij. Niet denken 'het komt wel', want dan loop je vertraging op.'
- 2 GEBRUIK DE KENNIS VAN OUDEREJAARS**
'Alleen al de uittreksels en samenvattingen die ouderejaars hebben liggen zijn goud waard.'
- 3 STUDEER SAMEN (IN DE UB)**
'Op die manier word je in een studieritme geperst en kun je elkaar stimuleren.'
- 4 RAADPLEEG EEN STUDIEADVISEUR BIJ PROBLEMEN**
'Zie een studieadviseur als een gratis psycholoog als je het even niet ziet zitten.'
- 5 ZORG VOOR EEN UITLAATKLEP**
'Af en toe een feestje bouwen om wat stoom af te blazen na een paar weken hard studeren!'

Honoursopleiding 'Niet zo massaal'

Het is al enige tijd overgewaaid uit de Verenigde Staten en steeds meer rechtenfaculteiten bieden het aan: een honoursprogramma voor getalenteerde studenten. Hierbij volg je, vaak naast je studie, een intensieve opleiding. Een extra studiebelasting op hoog niveau, *heaven or hell?*

De opzet, vorm en inhoud van de honoursprogramma's verschillen per universiteit. Het programma kan aansluiten op je studierichting of juist interdisciplinair zijn. Sommige universiteiten bieden het aan in de vorm van bijeenkomsten (honour classes) en bij een andere universiteit is het honourstraject een volledig alternatief programma. Ondanks de onderlinge variaties zijn er overeenkomsten die kenmerkend zijn voor het honoursprogramma. Zo volg je de opleiding met een geselecteerde groep studenten die meestal heel bewust hebben gekozen voor de studie. Het onderwijs is kleinschalig met een persoonlijke en intensieve begeleiding. Het accent ligt op inhoudelijk verdiepende vakken en projecten. Je leert op hoog niveau te

denken en te schrijven over juridische vraagstukken. Behalve theoretische kennis doe je dikwijls ook praktijkkennis op door bijvoorbeeld met medestudenten een oefenrechtbank na te spelen, te pleiten en cases uit de praktijk te bestuderen. Sommige universiteiten bieden in hun honoursprogramma ook studieperiodes in het buitenland aan en een werkstage.

Voordat je aan de opleiding kunt beginnen, vindt er een selectieprocedure plaats die per universiteit verschilt. Om in aanmerking te komen, dien je bij de ene universiteit te beschikken over een goede cijferlijst en kun je bij de ander volstaan met een motivatiebrief en een aanvangsgesprek. Wil je meer weten? Kijk dan op de site van de universiteit die je op het oog hebt.

Drie vragen aan Laura van Gardingen

Laura van Gardingen (22) zit in het derde jaar van de honours bachelor-opleiding Rechtsgeleerdheid aan het Utrecht Law College (ULC).

Waarom het ULC?

'Je werkt in kleine groepjes en je kent iedereen. Dat sociale aspect vind ik leuk. Het is niet zo massaal als bij een gewone rechtenopleiding. Het is een goede omgeving om te studeren, want alleen de goede studenten zijn geselecteerd. We hebben lol in de dingen waar we mee bezig zijn en inspireren elkaar.'

Welke vakken volg je?

'Ik volg dezelfde vakken als rechtenstudenten, maar de vakken worden op een andere manier – en door geselecteerde docenten – gegeven. Iedereen bereidt de colleges goed voor, waardoor docenten dieper op de stof kunnen ingaan. Naast de

gewone vakken hebben we ook gastlezingen. Laatst was Geert Corstens [president van de Hoge Raad, *red.*] er met een boeiend verhaal. Ook zijn er reeksen lezingen over onderwerpen die tijdens je studie niet aan bod komen, zoals hypotheekrecht. Bij het ULC doen we regelmatig mee met pleitwedstrijden. Ik heb meegedaan aan de nationale pleitmarathon. Met resultaat, want ons rechtbankteam werd als beste gekozen.'

Is het zwaar?

'Je gemiddelde mag niet onder de zeven komen en per jaar mag je slechts één vak niet halen. De lat ligt hoog, maar niet absurd hoog. Alle ULC-studenten zijn

verplicht lid van de studievereniging Sirius en zitten in een commissie. Deze leuke nevenactiviteiten zijn namelijk een wezenlijk onderdeel van ULC.'

Rechtsonder Laura van Gardingen

Drie specialisaties

Binnen het recht zijn er tientallen specialisaties, ook wel rechtsgebieden genoemd. Wat zijn de belangrijkste uitgangspunten van zo'n rechtsgebied? En met welke zaken houdt een advocaat zich dan bezig? Drie specialisaties – in het kort – op een rij.

Arbeidsrecht

Het arbeidsrecht is een onderdeel van het sociaal recht waarbij je je bezighoudt met de rechtsregels die gelden voor de arbeidsverhoudingen tussen werknemers en werkgevers. Zoals regelingen rondom arbeidscontracten en publiek rechtelijke arbeidswetgeving en de arbeidsbeschermende regelingen van de overheid.

Arbeidsrechtadvocate **Nienke van Uitert** is partner bij Bomhof Van Uitert Advocaten in Drachten. 'Een echte dronkenlap, die in een fabriekshal vol met gevaarlijke machines werkte. Dat was mijn eerste cliënt. Hij was na de zoveelste waarschuwing weer dronken op het werk verschenen en op staande voet ontslagen. Als advocaat probeer je de boel eerst te regelen, maar deze werkgever wilde nergens van weten. Snelheid is het leuke aan arbeidsrecht. Voor dat je het weet, zit je bij de rechter. Meestal is haast geboden – vaak staat iemands inkomen en daarmee alle zekerheid voor de cliënt en zijn familie op het spel. 'Mijn' alcoholist kreeg van de rechter nog een laatste kans. Jaren later werkt hij nog steeds voor hetzelfde bedrijf. Tot tevredenheid van iedereen. Zo mooi heb ik het sinds die eerste zaak niet meer meegemaakt.'

Informatierecht

Bij informatierecht behandel je problemen die te maken hebben met, of het gevolg zijn van het gebruik van computers. Hieronder valt bijvoorbeeld computercontracten en aansprakelijkheid, privacybescherming, intellectueel eigendom en computerfraude.

Christiaan Alberdingk Thijm is gespecialiseerd in informatierecht en werkt bij advocatenkantoor SOLV in Amsterdam. 'Informatierecht vind ik het meest spannende rechtsgebied van dit moment. De anti-piraterij organisatie Brein wil dat internetproviders de toegang tot een buitenlandse website afsluiten voor hun abonnees. Het gaat dan om de vrijheid van internet en de verplichtingen van een provider. Namens XS4ALL verzet ik mij in de rechtszaal tegen de plannen van Brein. Ook treed ik op tegen de overheid die met het nieuwe paspoort vingerafdrukken verzamelt en in een database wil opslaan voor opsporingsdoeleinden. Daarmee komt onze privacy in het geding. Ik werk nu ook aan een zaak van de Koninklijke Bibliotheek (KB). De KB wil alle kranten tot drie eeuwen terug scannen en in een internetdatabank opslaan. Hoe zit het dan met het auteursrecht? Deze technische ontwikkelingen roepen allerlei nieuwe juridische vragen op, dat is heel uitdagend.'

Vreemdelingenrecht

Het vreemdelingenrecht regelt de rechten en plichten van personen die niet de Nederlandse nationaliteit hebben en die naar Nederland willen komen of daar al zijn om te wonen of te werken. Als advocaat in vreemdelingenzaken procedeer je eigenlijk altijd tegen de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND), een onderdeel van het ministerie van Justitie.

Peter van Alkemade is gespecialiseerd in het vreemdelingenrecht en werkt bij Collet Advocaten in 's-Hertogenbosch. 'In de vreemdelingenpraktijk wordt er nogal wat gevraagd van je communicatieve vaardigheden. Je praat in het algemeen met je klanten via een tolk, en dat is niet altijd even makkelijk. Bij het werken met vluchtelingen kom je veel menselijk leed tegen. Dat maakt de zaken soms zwaar. Ik vind het vreselijk leuk dat je mensen uit alle delen van de wereld aan je tafel hebt zitten; in alle kleuren, geuren en talen. En het is dankbaar werk om te doen. Mensen die gevlucht zijn vanwege de problemen in hun eigen land zijn erg gelukkig als je ze hebt kunnen helpen. De vreemdelingenpraktijk kent vele technische en juridische aspecten, maar ook een flink deel maatschappelijk werk en dat maakt het werk erg mooi om te doen.'

Nienke van Uitert

Foto: Laurens Aaij Fotografie

Christiaan Alberdingk Thijm

Foto: Allard de Witte

Peter van Alkemade

Advocaat worden?

Hoe je toekomstplannen er ook uitzien, in Nijmegen maak je ze waar. Aan de Radboud Universiteit combineer je een grondige theoretische opleiding met een praktijkgerichte aanpak. Zo leer je juridische vaardigheden die later goed van pas komen, speel je de rol van advocaat en rechter in de oefenrechtbank, doe je werkervaring op tijdens een stage of de 'praktijkmaster', krijg je ondersteuning bij het maken van een beroepskeuze en kun je via de faculteit in contact komen met werkgevers. Door deze studieopzet ben je beter voorbereid op de arbeidsmarkt en vergroot je de kans op het vinden van een geschikte baan. Ook als je nu nog niet precies weet wat je wilt worden.

WWW.RU.NL/RECHTENSTUDEREN

Radboud Universiteit Nijmegen

Alleen voor studenten:

50% korting
op de Volkskrant

+ gratis
trendy fiets

De Volkskrant heeft een superaanbieding voor studenten. Neem nu voor een jaar een studentenabonnement op de Volkskrant en je krijgt 50% korting en een supertrendy fiets. Je betaalt slechts € 13,95 per maand en krijgt een beach cruiser cadeau. Ga nu naar volkskrant.nl/fiets om gebruik te maken van dit tijdelijke aanbod!*

*Alle info en voorwaarden op vk.nl/fiets

de Volkskrant

Wie zoekt zal vinden, geldt vanaf nu voor juridisch, fiscaal en notarieel personeel.

Juristopmaat.nl is de site waar bedrijven en kandidaten elkaar gemakkelijk kunnen ontmoeten. Gespecialiseerd in de juridische sector en ondersteund door alle magazines van de beroepsorganisaties.

WE ONTMOETEN ELKAAR VIA WWW.JURISTOPMAAT.NL

Sdu UITGEVERS

De hbo-jurist komt eraan

Hbo-juristen? De advocatuur ruikt voorzichtig aan de nieuwe generatie praktisch geschoolde rechtenstudenten. Hbo'ers zelf kiezen er intussen massaal voor om door te studeren voor de meestertitel. 'Nu doe ik een deel van het vooronderzoek en als je dan kijkt in de definitieve processtukken, staat je naam er niet onder.'

Kate Lans, afgestudeerd hbo'er, is advocaat-assistent. Ze werkt voor drie vaste ondernemingsrechtadvocaten bij Banning Advocaten in 's-Hertogenbosch. 'Advocaten vragen me om het kleinere juridische werk voor hen te doen, jurisprudentie-onderzoek bijvoorbeeld. Daar verwijzen ze dan naar in hun processtukken. Zie je hele passages uit je eigen werk terug, dat is natuurlijk erg leuk.'

Hbo-rechten

Hbo-juristen met een baan zoals Kate Lans zijn de paradepaardjes van Gerard Hupperetz, directeur van de juridische hogeschool van AVANS/Fontys in 's-Hertogenbosch. Eigenlijk is het van de zotte, zegt Hupperetz. Honderden studenten verlaten jaarlijks zijn opleiding met een diploma. Maar als de president van de Bossche rechtbank hem een vacature zendt voor een hbo-jurist bij de sectie bestuursrecht, dan moet hij nee verkopen.

Tussen de 60 en 70 procent van de afgestudeerde rechtenstudenten bij AVANS/Fontys kiest er voor om een masteropleiding recht aan de universiteit te gaan doen, schat Hupperetz. 'Studenten hebben nog het idee: een echte jurist is meester in de rechten.'

Praktisch ingesteld

In de praktijk ligt er voor hbo'ers bergen werk. Mark Bannenberg, voorzitter van de maatschap bij Banning Advocaten, is erg te spreken over de hbo-juristen op zijn kantoor. 'Met de kwaliteit van de opleiding zit het wel goed. Er wordt veel aandacht besteed aan schrijfvaardigheid, aan de opbouw en structuur van stukken, taalgebruik, stijl. Ze zijn praktisch ingesteld en ook administratief goed onderlegd. Advocaten zijn dat helemaal niet. Wij geven onze stagiaires vakken die de hbo'er al heeft gehad.'

Bij Banning Advocaten lopen nu vier hbo-juristen rond die ondersteunend juridisch werk verrichten. 'Je kunt

denken aan het opstellen van een appeldagvaarding, een formele ontbinding van een arbeidsovereenkomst – het hangt ook van iemands niveau af' schetst Bannenberg. De advocaat-assistent weet ook vaak prima raad met vragen van cliënten. 'Advocaten zijn niet altijd direct bereikbaar. Als je dan iemand aan de lijn krijgt die het dossier ook kent en die kijkt wat hij voor je kan doen, zal een cliënt ook denken: goh, dat is adequaat opgepakt.'

Meestertitel

En Kate Lans? Zij doet in de avonduren en op maandag wat heel veel andere hbo'ers ook doen: doorstuderen. Aan het eind lonkt de meestertitel. 'Nu doe ik een deel van het vooronderzoek en als je dan kijkt in de definitieve processtukken, staat je naam er niet onder. Ik zou in de zomer van 2011 klaar moeten zijn, en als ik na mijn studie hier op kantoor verder zou kunnen, zou ik dat heel leuk vinden.'

Hbo-rechten studeren?

Dat kan aan de volgende hogescholen:

- Hogeschool van Amsterdam
- Hogeschool Utrecht
- Juridische Hogeschool Avans-Fontys
- Haagse Hogeschool
- Hogeschool INHolland in Rotterdam
- Hanzehogeschool Groningen
- Hogeschool Leiden
- Hogeschool Zuyd
- Saxion
- Windesheim
- Hogeschool Arnhem en Nijmegen

Foto: Lars Kuipers

Advocatenquiz

Dat Bram, David, Robert en Max jr. advocatenbroertjes zijn, dat weten de meesten wel. En dat de Amsterdamse Zuidas het advocatenbolwerk is ook. Maar hoeveel weet je nu echt van de advocatuur af? *Advocatenblad Start* test je kennis in 15 vragen.

01 In 2003 stond advocaat mr. Gerard Spong zelf voor de rechter. Welk strafbaar feit had hij gepleegd?

- a. Belediging van een bevriend staatshoofd.
- b. Rijden onder invloed.
- c. Naaktloperij.

02 Wat is de top 3 van de grootste Nederlandse kantoren in 2010?

- a. De Brauw Blackstone en Westbroek (1), Nauta Dutilh (2), Houthoff Buruma (3).
- b. Stibbe (1), Allen & Overy (2), Van Doorne (3).
- c. Loyens & Loeff (1), Van Doorne (2), Boekel De Nerée (3).

03 In 2007 kwam een Amerikaanse rechter in het nieuws omdat hij 54 miljoen dollar schadevergoeding eiste van een ondernemer. Waarom voelde deze rechter zich tekort gedaan?

- a. Een schilderij van Picasso raakte beschadigd door lekkage in zijn nieuwe villa.
- b. Een stomerij was zijn broek kwijtgeraakt.
- c. Hij had zijn mond gebrand aan hete koffie bij McDonalds.

04 Naburige rechten zijn:

- a. Aan het auteursrecht verwante rechten van uitvoerend kunstenaars, bijvoorbeeld om te beslissen of een uitvoering mag worden opgenomen.
- b. Rechten die een staat, veelal op grond van bilaterale verdragsregels, ten opzichte van een buurstaat kan doen gelden. Zoals grensoverschrijdend politieonderzoek.
- c. Rechten die bewoners van aan elkaar grenzende percelen op grond van het burgerlijk recht ten opzichte van elkaar (kunnen) hebben.

05 Wanneer ben je wettelijk verplicht een advocaat in de arm te nemen?

- a. In hoger beroep bij strafzaken.
- b. Bij procedures tegen de overheid.
- c. In civiele procedures bij de rechtbank, het Gerechtshof of de Hoge Raad.

06 Welke bekende advocate is op deze afbeelding te zien?

- a. Strafpleiter Bénédicte Ficq die onlangs de zaak van Jan-Dirk Paarlberg bepleitte.
- b. Inez Weski, een Rotterdamse strafpleiter die onder andere Desi Bouterse heeft verdedigd.
- c. Britta Böhler, de Nederlands-Duitse advocate die in 2000 een boek schreef over de zaak Öcalan.

07 In welke twee steden komen op termijn volwaardige rechtbanken?

- a. Nijmegen en Tilburg.
- b. Almere en Eindhoven.
- c. Amersfoort en Leiden.

08 De Rotterdamse moslim advocaat-stagiaire Faizel Enaït weigert op te staan voor de rechter. Dit leidde vorig jaar tot een politieke rel. Maar het Hof van Discipline, het hoogste tuchtcollege van de advocatuur, oordeelde dat hij mocht blijven zitten. Waarom?

- a. Het tuchtrecht geldt niet voor stagiaires.
- b. Opstaan voor de rechter is een kwestie van gewoonterecht, en daar gaat de tuchtrechter niet over.
- c. Het beroep van Enaït op zijn vrijheid van godsdienst slaagt: dat grondrecht gaat boven het tuchtrecht.

09 Bij *mediation* lossen partijen, met een onafhankelijke derde, onderlinge geschillen op. In welke zaken kan er voor *mediation* worden gekozen?

- a. Familierecht en arbeidsrecht.
- b. Ondernemingsrecht.
- c. Strafrecht.

10 Vrouwe Justitia wordt geblinddoekt afgebeeld met in haar rechterhand een zwaard en in haar linkerhand een weegschaal. Wat symboliseert het zwaard?

- a. Het verwijst naar het zwaard van Damocles en symboliseert het lot van de verdachte.
- b. Het staat voor het vonnis dat wordt uitgesproken.
- c. Het is het symbool van de scheiding der machten.

11 Welke van de volgende stellingen zijn waar?

- I. Het Europees Hof voor de Rechten van de Mens (EHRM) bestaat uit 47 rechters, één uit elke lidstaat van de Raad van Europa. Egbert Myjer is de enige Nederlandse rechter bij dit hof.
 - II. Bij het Europees Hof voor de Rechten van de Mens (EHRM) kunnen individuen, groepen, organisaties en landen een klacht indienen tegen een lidstaat van de Raad van Europa.
 - III. Het Europees Hof voor de Rechten van de Mens (EHRM) baseert uitspraken op het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens (EVRM) en is gevestigd in Straatsburg.
- a. I en II.
b. II en III.
c. I, II en III.

12 'Sol Iustitiae Illustra Nos' betekent:

- a. Zon der gerechtigheid, verlicht ons.
- b. Het recht spreekt voor zich.
- c. Zonder recht geen vrede.

13 Aansprakelijkheid voor verontreiniging van water, bodem en lucht valt onder andere onder het milieurecht. Wat valt er niet onder?

- a. Bestemmingsplannen en bouwvergunningen.
- b. De uitstoot van ammoniak door varkenshouderijen.
- c. De aanvliegroutes van vliegtuigen.

14 Bij welke instanties kunnen cliënten over de werkwijze van hun advocaat klagen?

- a. College van Beroep en Hof van Discipline.
- b. Raad voor de Rechtspraak en Raad van Discipline.
- c. Hof van Discipline en Raad van Discipline.

15 Tijdens een zitting dragen advocaten een toga. Een lang, zwart ambtsgewaad met onder de kin een witte bef. In welk land zijn de toga's voorzien van ritsen?

- a. Verenigde Staten.
- b. Turkije.
- c. Zweden.

Jouw score

0-5 vragen goed

Tja, de advocatuur is nu eenmaal een breed beroepenveld dat je je eigen moet maken. Het is jou in elk geval nog niet gelukt. Misschien een idee om wat boeken te gaan lezen, zie pagina 29 voor enkele suggesties.

5-10 vragen goed

Prima score, maar het kan geen kwaad je iets meer te verdiepen in de advocatuur. Loop bijvoorbeeld eens een dagje mee op een kantoor. Dé kans om eens ongegeneerd rond te kijken en vragen aan advocaten te stellen.

10-15 vragen goed

De advocatuur kent voor jou weinig geheimen meer. Je bent inhoudelijk bekend met verschillende specialisaties, de terminologie heb je onder de knie en je lijkt zelfs op de hoogte te zijn van de *sleaze and dirt* van advocaten. Chapeau!

‘Zorg dat je cv een beetje gekleurd is’

Waar moet je als aankomend advocaat-stagiaire op letten als je aan de slag wil gaan? En waar kijken advocatenkantoren bij de selectie naar? Oud-advocaat **Christ’l Dullaert** is directeur van recruitmentbureau *Le Tableau* en spreekt dagelijks met advocaten van verschillende kantoren.

‘Voor een advocaat-stagiaire is het belangrijk om te weten of je goede begeleiding krijgt. Je hebt in het begin ontzettend veel vragen, alles is nieuw voor je. Formeel moet je begeleiding krijgen van een patroon, iemand die minstens zeven jaar ervaring heeft. Het is belangrijk om een goede klik te hebben met je patroon. Vraag is ook of die patroon echt degene is die je gaat begeleiden. Soms gebeurt het wel dat de patroon erg druk is en dan de feitelijke begeleiding overlaat aan een derde of vierdejaars medewerker. Dat is niet erg, maar als je een goede klik hebt met de patroon, dan is het wel fijn als die je ook begeleidt.’

Rechtsgebieden en opleiding

‘Een ander punt is of je de gelegenheid krijgt kennis te maken met verschillende soorten rechtsgebieden. Bij de grote kantoren kom je meestal binnen op een specialisatiegebied. Let dan op of je halverwege de stage de gelegenheid krijgt van sectie te wisselen, zodat je in ieder geval op twee rechtsgebieden ervaring hebt opgedaan. Als je gaat werken bij een kantoor met een zogenaamde algemene praktijk, zal dit minder spelen. Je zult dan vanzelf van alles op je bord krijgen. Ook is het verstandig om na te gaan of er bij een kantoor voldoende opleidingsmogelijkheden zijn. Aan het begin van je stage zijn die er vanzelf want iedere advocaat-stagiaire volgt een beroepsopleiding. Maar het is goed om te onderzoeken hoe het staat met de mogelijkheden na de beroepsopleiding.’

Nevenactiviteiten

‘Kantoren letten er bij het aannemen van een stagiaire natuurlijk op of iemand een goede jurist is, dat geldt

voor grote en kleine kantoren. Naast cijferlijsten is het van belang wat je naast je studie hebt gedaan. Als je actief bent geweest in een bestuur of een festival hebt georganiseerd, en daarmee kunt laten zien dat je in staat bent om iets neer te zetten, dan is dat absoluut van belang. Verder kan ‘afwijkende’ kennis belangrijk zijn. Bijvoorbeeld dat je een bepaalde taal heel goed spreekt, en dan bedoel ik dus niet Engels of Duits maar bijvoorbeeld Arabisch of Chinees, of dat je een poosje in het buitenland hebt gewoond. Je hoeft niet op alle punten een uitblinker te zijn, maar zorg wel dat je cv een beetje ‘gekleurd’ is. Als je denkt dat zaken onderscheidend zijn ten opzichte van anderen, neem ze vooral op in je cv. Ook als je bijvoorbeeld heel goed kan dansen, of als je oude orgels repareert, het maakt niet uit, als het maar een beetje in het oog springt. In de afgelopen jaren is ook steeds meer de nadruk komen te liggen op commerciële vaardigheden. Dat wil niet zeggen dat je meteen al in je stageperiode cliënten naar binnen moet slepen, maar kantoren kijken wel in toenemende mate of je dat soort vaardigheden in je hebt. Als aan het einde van je stage een evaluatie volgt of je al dan niet mag blijven, zal dat zeker een factor zijn waar naar gekeken wordt.’

Stressbestendigheid en multitasken

‘Waar kantoren ook op letten, maar wat ze niet altijd benoemen omdat ze het zo vanzelfsprekend vinden, is stressbestendigheid. In de advocatuur zijn er veel periodes dat je onder grote stress moet werken. Dat geldt voor advocaten op een groot of op een klein kantoor, algemene praktijk of gespecialiseerd. Als het dan niet zo opschiet met stagiaires, denken advocatenkantoren vaak dat het niet gaat omdat de stagiaires niet intel-

Hoe vind je een stageplek?

In Nederland zijn meer dan 3000 advocatenkantoren. De kantoren verschillen in omvang, cultuur, praktijk en doelgroep. Als je besloten hebt advocaat te worden en een stageplek te zoeken, bedenk dan eerst wat voor jou belangrijk is. Stel vragen als:

- Wil ik bij een groot of klein kantoor werken?
- Kies ik voor een kantoor met een formele of informele cultuur?
- Wil ik werken in een commerciële of sociale praktijk?
- Gaat mijn voorkeur uit naar een gespecialiseerde of algemene praktijk?

Solliciteren op een stageplek kan bij de meeste kantoren direct via hun website. Daarnaast zijn er veel vacaturesites waarop advertenties worden geplaatst: Sdu Uitgevers (www.juristopmaat.nl), Juridische Banenbank (www.jbb.nl/vacatures/advocatuur), Rechtenstudie (www.rechtenstudie.nl), Nederlandse Orde van Advocaten (www.ordevanadvocaten.nl), en Advocaatstage (www.advocaatstage.nl).

‘Let op of je halverwege de stage de gelegenheid krijgt om van sectie te wisselen’

ligent genoeg zouden zijn, of dat ze het gewoon niet in zich hebben om advocaat te zijn. Als je dan even verder kijkt, blijkt het vaak zo te zijn dat de dingen stroef lopen, omdat de stagiaires niet kunnen ‘multitasken’, of onder druk geen goede keuzes kunnen maken. Je moet als advocaat heel goed kunnen bedenken: wat heeft prioriteit en wat niet. Je moet keuzes kunnen maken. En hoe kan je dat weergeven in je cv? Stel, je hebt in een bestuur gezeten of je hebt gesport en tegelijkertijd je studie in een behoorlijk tempo afgelegd. In

de begeleidende brief kun je dat benoemen en daarbij aangeven dat je goed in staat bent meerdere dingen tegelijk te doen.’

‘Kortom, belangrijk bij de voorbereiding van het vinden van een stageplek: besteed aandacht aan je cv. Laat zien dat je iemand bent die wat in zijn mars heeft en dat je door lastige situaties niet uit het veld wordt geslagen.’

'Het is goed om over je kleding na te denken'

Je hebt een kast vol kleding, maar je weet nog steeds niet wat je aan moet. Voor veel vrouwen een herkenbaar dilemma dat regelmatig terugkeert. Valérie Bruijn werkt bij SheSuit en vertelt hoe je je – te midden van advocaten – succesvol kunt kleden. Een goed pak lijkt soelaas te bieden.

V

oor mannen lijkt het een uitgemakte zaak: pak aan, gepoetste schoenen eronder en hij is *ready to go*. Volgens Valérie ligt het uit-

zoeken van een goed basispak voor vrouwen ingewikkelder. 'Maatpakken voor mannen heb je te kust en te keur, maar vrouwenpakken niet. Die zijn namelijk moeilijker om te maken. Dat komt omdat vrouwen meer rondingen hebben die je kunt flatteren of accentueren. En vrouwen willen allemaal wat anders, niet dat saaie, grijze pak.' Terwijl dat laatste toch vaak de ideale basis is voor een sollicitatiegesprek.

Pakken

'Veel mensen denken dat ze tijdens een sollicitatiegesprek moeten opvallen', vertelt Valérie. 'Dat is op zich wel waar, maar je moet er mee uitkijken. Drukke prints, een te kort rokje, te laag decolleté, teveel sieraden of make-up is niet aan te raden. Het leidt van je boodschap af, terwijl het daar juist om gaat. Ik zou voor een

Trends

1. Chanellook: klassieke pakken van dikke tweedstof met biesjes.
2. Kleding met houndstooth motief.
3. Kobalt blauwe krijstreep pakken.

Bij een goed zittend pak...

- komt de onderkant van het jasje tot de broekriem. 'Een blote buik is een absolute don't.'
- is het jasje niet te klein. 'Een voorbeeld van hoe het niet moet, is nieuwslezeres Sasha de Boer. Zij draagt vaak te kleine jassetjes waarbij de knoopjes op springen staan. Het tekent en leidt af van de boodschap. In zakelijk verkeer is dat het laatste wat je wenst.'
- loopt de naad op de schouder. 'Kijk ook of eventuele schoudervullingen niet onder de naad vandaan komen.'
- zit het bovenste knoopje van het jasje net onder de borst. 'Als de knoop lager zit, heb je kans dat het opvalt en een groot gedeelte van je decolleté zichtbaar is, niet zo chic.'
- rust de mouw op het bovenste botje van je duim. 'Als je je armen naar beneden strekt en je handen flext, dan moet de mouw op je hand rusten.'
- draag je geen grote rugzak of windjack. 'Dan heb je alles voor elkaar, verpest het dan niet met zoiets.'

grijs, zwart of blauw pak gaan in combinatie met een crèmekleurig of wit T-shirt eronder. Op deze manier zorg je voor een groot kleurcontrast en dat geeft een autoritaire uitstraling.' Volgens Valérie is aangetoond dat personen die een jasje met rechte schouders dragen, beter in staat worden geacht besluiten te kunnen nemen en standvastig en betrouwbaar zijn. 'Let maar eens op koningin Beatrix. Zij draagt altijd jassetjes met rechte schouders. Nu zeg ik niet dat je dat aan moet, maar het is wel goed om over je kleding na te denken voordat je een sollicitatiegesprek ingaat. Want je wordt wel degelijk op je kleding beoordeeld. De eerste indruk die je maakt, is heel belangrijk en blijft mensen bij. Ze letten op je handdruk, stemgeluid, lichaamshouding en natuurlijk op wat je te vertellen hebt. Maar uit onderzoek blijkt dat mensen onbewust het meest op de kleding letten. Denk, voordat je naar een sollicitatiegesprek gaat, eens aan wat Coco Chanel ooit zei: *Dress shabbily and they remember the dress. Dress impeccably and they remember the woman.*'

en hakken...

Valérie adviseert ook om de officiële etiquette na te leven. 'Deze richtlijnen zijn heel handig en bieden houvast. Zo staat er bijvoorbeeld dat je geen blote benen en blote tenen mag hebben. Dus: trek nette pumps met dichte neuzen aan. De officiële etiquette zegt dat de hak minimaal drie en maximaal vijf centimeter mag zijn. En draag

{ 'Let maar eens op koningin Beatrix. Zij draagt altijd jassetjes met rechte schouders' }

bij een rok altijd een panty, het liefst donker en zo dun mogelijk.'

In hoeverre moet je eigenlijk op de kleur van je schoenen letten? 'Het mooiste is als schoenen matchen met de kleur van je kleding. Daar hebben ze nu overigens iets heel handigs voor. Je kunt uit een schoenencatalogus een pump naar keuze uitzoeken en de stof van je pak meesturen. De schoenen worden dan in exact dezelfde kleur gespoten. Ik vind dat echt een uitvinding!'

Kantoorkloffie

Dat een pak ook een goed uitgangspunt is voor de kantoortvloer, behoeft geen verdere uitleg. Maar hoe kun je het saaie gevoel, dat toch vaak om zo'n pak heen hangt, wegnemen? 'Het voordeel van een pak is dat het rust geeft en je er zakelijk en representatief uitziet. Maar dat betekent niet dat je niet kunt combineren. Het wordt alleen wel gevaarlijker. In de regel draag je geen bruin op kantoor en ook geen kant of bloemetjesmotieven. En glimmende stoffen, dat is voor in je vrije tijd. Wat je bijvoorbeeld wel kunt doen, is zwarte kleding, wat je gezicht vrij hard kan maken, combineren met een sjaal die mooi bij je huidskleur past. Of draag simpele sieraden.' Een borrel na het werk? 'Draag een leuke top met ronde of v-hals onder je colbert. Grote rinkelende oorbellen zijn niet geschikt voor overdag, maar wel voor de borrel. Stop ze in je tas, samen met een glosje. Haren los en daar ga je.' Dan schiet Valérie nog iets te binnen. 'Ondergoed moet onzichtbaar zijn en zorg dat witte blouses of T-shirts niet doorschijnen. De witte T-shirts van MaxMara of Wolford vind ik persoonlijk heel fijn.'

Een pak op maat

Sinds 2007 kun je bij SheSuit een pak op maat laten maken. 'Slechts 3% van de vrouwen heeft een confectiemaat, de rest doet concessies waardoor een pak nooit perfect zit', vertelt Valérie. Een pak op maat heb je vanaf 695 euro waarbij je kunt kiezen uit verschillende modellen, stoffen en kleuren. 'Een pak wordt speciaal voor jouw lichaam gemaakt. Dat is ons kunstje.'

Het werkleven van een advocaat-stagiaire

Hoe ziet een week van een advocaat-stagiaire er eigenlijk uit? Aline van Katwijk (29) werkt bij Pot Jonker Seunke Advocaten in Haarlem en geeft een kijkje in haar agenda.

N

adat Aline in 2005 afstudeerde op internationale kinderonvoering aan de Rijksuniversiteit Groningen ging ze

werken bij het Centrum Internationale Kinderontvoering. 'Ik hielp vooral met de emotionele en praktische begeleiding van mensen die in aanraking kwamen met internationale kinderonvoering. Als mensen een advocaat nodig hadden, moest ik ze doorverwijzen op het moment dat het voor mij juridisch interessant werd. Daarom besloot ik na twee jaar dat ik de advocatuur in wilde. In 2008 ben ik bij Pot Jonker Seunke advocaten begonnen op de sectie personen- en familierecht.'

Maandag

Besprekingen

Meestal begin ik om half negen en pak ik eerst de post van beneden. Die neem ik door en ik check mijn e-mails. Op de een of andere manier mailen veel cliënten in het weekend, dus daar ben ik altijd wel even mee bezig. Ik kijk ook naar mijn agenda voor die week en bedenk hoe ik het ga aanpakken.

Aan het einde van de ochtend heb ik een bespreking met een cliënt voor de zitting van dinsdag. De relatie van mijn cliënt is beëindigd en hij heeft een dochter van vier die nu naar de basisschool gaat. Van de moeder mag hij zijn dochter doordeweeks niet meer zien en dat vindt hij heel erg. Er moet een nieuwe contactregeling komen. Tijdens de bespreking vertel ik hoe de zitting gaat lopen en wie er aanwezig zijn: de rechter, de griffier en de wederpartij. We bespreken de argumenten van de wederpartij en bekijken de stukken die zijn ingediend. Het is belangrijk dat de cliënt kan volgen wat de stappen zijn.

De sectie personen- en familierecht is een

drukke praktijk en er gebeurt veel. Ik heb veel telefoontjes en daar vloeit werk uit voort, bijvoorbeeld het opstellen van brieven. Die spreek ik in op een bandje, dat mijn secretaresse uitwerkt. Dat scheelt veel tijd.

Na de gezamenlijke lunch op kantoor heb ik nog een bespreking met een cliënt om de zitting over de kinderalimentatie te bespreken. De hoogte van de alimentatie moet bepaald worden. Mijn cliënt heeft een openstaande schuld door te hard rijden. Er is een afbetalingsregeling getroffen waardoor hij per maand € 250,- kwijt is aan verkeersboetes. Hij wil dat die boetes worden opgenomen in de draagkrachtberekening. Gevoelsmatig vind ik dit lastig: mijn cliënt heeft een onderhoudsverplichting jegens zijn kinderen en het aflossen van dergelijke schulden gaat natuurlijk voor het betalen van kinderalimentatie. In onderling overleg maken we hier afspraken over. Donderdag is de zitting.

Dinsdag

Zittingdag

's Ochtends heb ik de mondelinge behandeling over de contactregeling in de rechtbank van Haarlem. Vandaag is mijn patroon

daarbij aanwezig. Een patroon begeleidt je gedurende de eerste drie jaar dat je als advocaat-stagiaire werkt. Ik ben een beetje zenuwachtig, want het geeft een extra lading met mijn begeleider erbij. Het voelt toch alsof iemand over je schouders meekijkt. Bij familierecht zijn het altijd gesloten zittingen, dat wil zeggen dat alleen de betrokken partijen aanwezig zijn.

De zitting gaat goed en mijn cliënt is tevreden. Na afloop krijg ik feedback van mijn patroon, over hoe ik het deed en hoe ik op de wederpartij reageerde. Ik ben snel losgelaten door mijn patroon en mocht al gauw zelf zaken doen, zittingen bijwonen en cliëntgesprekken voeren. Die verantwoordelijkheid is heel leuk.

Na de zitting heb ik een sectielunch waarbij alle familierechtadvocaten aanwezig zijn. We bespreken de meest recente jurisprudentie en literatuur. Bijvoorbeeld *Rechtspraak Familie- en jeugdrecht* en het *Tijdschrift voor scheidingsrecht*. Ook gaan we in op de lopende zaken. De rest van de middag schrijf ik processtukken zoals verweer- of verzoekschriften en ouderschapsplannen. Het is noodzaak dat alles op papier komt te staan, dan ligt het vast.

} 'Mijn kantoorgenoten hebben wel grappen gemaakt: 'Een echtscheidingsadvocaat die in het huwelijksbootje stapt.' }

Foto's: Jiri Büller

Woensdag

Klusjesdag

Omdat mijn agenda de afgelopen dagen vol zat met besprekingen, een zitting en het schrijven van stukken, moet ik vandaag oppakken wat er nog ligt. Dit zijn voornamelijk veel regelingen als telefonische afspraken maken, correspondentie lezen en beantwoorden. Ook maak ik enkele alimentatieberekeningen. Met de kredietcrisis speelt dit nog meer dan voorheen. Mensen raken hun baan kwijt, het salaris wordt bevroren of een bonus wordt niet uitgekeerd. Daardoor verandert iemands draagkracht. Ik kijk opnieuw naar wat iemand aan alimentatie kan betalen. Gedurende de dag vul ik mijn urenlijst in. Elke zes minuten houd je bij waar je mee bezig bent, wat je precies doet en in welk dossier. De secretaresse maakt een totaaloverzicht, zodat je per zaak kunt zien hoeveel tijd je erin hebt gestoken.

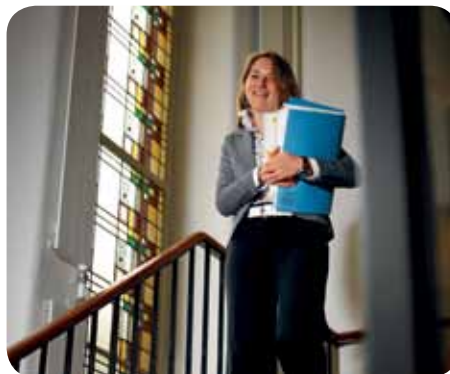
Ik merk dat familierecht heel erg aanspreekt, omdat het om dingen uit het dagelijks leven gaat. Mensen kunnen zich er iets bij voorstellen en iedereen kent wel iemand die in scheiding ligt. Volgend jaar ga ik trouwen. Mijn kantoorgenoten hebben wel grappen gemaakt: 'Een echtscheidingsadvocaat die in het huwelijksbootje stapt.'

Donderdag

Zittingdag en jurisprudentielunch

Deze ochtend heb ik de zitting over de kinderalimentatie van mijn cliënt met de verkeersboetes. We zijn een half uur eerder aanwezig om kort de laatste dingen door te nemen. Als de zitting begint, blijkt al gauw dat beide partijen het eens zijn over de behoefte van de kinderen. Ondanks de kritische rechter is de zitting goed verlopen. Ik heb het meest gunstige resultaat voor mijn cliënt bereikt.

Na deze zitting ga ik terug naar kantoor en loop even binnen bij collega's. Op mijn kantoor werken ongeveer dertig advocaten in alle rechtsgebieden en de sfeer is heel goed. Iedereen is behulpzaam en je kunt makkelijk met een vraag bij iemand terecht.

Vaste prik donderdagmiddag is de jurisprudentielunch. Eén advocaat heeft de beurt om de meest recente Nederlandse jurisprudentie te bespreken. Een aantal relevante uitspraken komt dan aan bod. Ook vertelt iedereen over zijn nieuwe zaken. Ik vind het goed om te weten waar iedereen op kantoor mee bezig is.

Vrijdag

Praktijkdag

Vandaag hebben we een praktijkdag op kantoor. Ongeveer vijftien rechtenstudenten komen langs om een dag op kantoor mee te kijken en cases te doen. Er is een ontvangst en de voorzitter van het dagelijks bestuur vertelt het een en ander over ons kantoor. Daarna geef ik een presentatie over het gedragsrecht in de advocatuur en de regels waar advocaten zich aan dienen te houden. De studenten gaan met een casus aan de slag en ik duik mijn kamer in om nog wat zaken af te ronden.

's Middags is een deel van het kantoor als rechtbank ingericht en de studenten bepleiten tegenover elkaar hun fictieve zaak. De dag sluiten we af met een relaxed boottochtje over de grachten van Haarlem.

Nooit wijken...

... is de titel van het fotoboek dat in 2009 in opdracht van de Orde is gemaakt. Studenten fotografie van verschillende Academies voor Beeldende Kunst werden in contact gebracht met advocaten(kantoren). Zij kregen vervolgens de opdracht om hun visie op de advocatuur vast te leggen. En dat waar de advocaat voor staat: onafhankelijkheid, deskundigheid en partijdig voor zijn cliënt.

Foto's: Kim Tieleman

Foto's: Rick Hekman

WIM ANKER

De strijd van de strafrechtadvocaat

Wim Anker behoort, samen met zijn tweelingbroer, tot het rijtje bekende Nederlandse advocaten. Hij opent voor ons de deuren van hun advocatenkantoor Anker & Anker in Leeuwarden. Een interview over zijn kijk op het strafrecht. Waarbij hij ondertussen een balletje hoog houdt, een voetbal met de handtekeningen van de spelers van Heerenveen.

De voorbereiding

‘Mijn tweelingbroer Hans en ik hebben van 1972 tot 1977 rechten gestudeerd.

De eerste twee jaar waren toen voor iedereen gelijk, in het derde jaar mocht je keuzevakken opgeven. Wij besloten alleen maar strafrechtvakken te volgen. Nu is een specialisatie heel gebruikelijk, maar in die tijd was het heel uitzonderlijk. In de eerste twee jaar van onze studie hebben wij op eigen initiatief allerlei zittingen gevolgd. Als we geen college hadden, liepen we de rechtbanken van Assen, Groningen, Zwolle en Leeuwarden binnen. Daar is de liefde voor strafrecht gegroeid en ontdekten wij dat advocatuur daarbinnen het mooiste onderdeel was. Wij wilden knokken, vechten. Wij waren - en zijn nog altijd - strijdlustige mensen. Opkomen voor de enkeling tegen het grote machtsblok van politie en justitie. Elke dag pleiten. Het mooiste vak van Nederland.

De werkervaring

‘Tijdens de studie werd ons verteld dat het nooit goed zou komen met alleen maar strafrechtvakken. Het was moeilijk en het heeft een paar jaar geduurd voordat we werk als advocaat vonden. Hans is een paar jaar leraar recht en maatschappijleer geweest, ik heb gewerkt op het departement van Justitie. In 1979 kwam mijn broer in de advocatuur terecht, bij het kantoor Beek Advocaten in Leeuwarden. Ik volgde twee jaar later bij het huidige kantoor Trip Advocaten en Notarissen in Leeuwarden. Hans kwam daar eind jaren tachtig ook werken. Binnen dat kantoor hebben wij vanaf 1991 onze eigen maatschap gevoerd. In 1999 openden wij ons eigen kantoor met één specialisme: Anker & Anker Strafrechtadvocaten. Hier werken 21 mensen elke dag hard aan strafzaken die bol staan van spanning en emotie.’

De emoties

‘Met die emoties gaat Hans gemakkelijker om. Broe-

‘Nu wissel ik de zwaarste zaken af met politierechterzaken door het hele land: diefstal van een konijn, heling van een fiets, oplichting, dat soort vergrijpen’

der vertoont wat dat betreft trekken van een zeehond. Hij schudt met het hoofd en gaat over tot de orde van de dag. Bij mij is dat een wat zwakkere plek. Hoewel we uit één ei komen, zijn we niet geheel identiek. Anderzijds heeft het te maken met mijn praktijk. Die bevatte tot een paar jaar terug alleen maar moord- en verkrachtingszaken, de langgestraften. Allemaal mensen zonder perspectief. Dat heeft me hard geraakt, ik ben er zelfs een paar keer uit geweest. Nu wissel ik de zwaarste zaken af met politierechterzaken door het hele land: diefstal van een konijn, heling van een fiets, oplichting, dat soort vergrijpen. Je moet niet alleen de weegschaal van Vrouwe Justitia in balans houden, maar ook die van jezelf.’

De taakverdeling

‘Hans leidt het kantoor met 21 mensen. Hij bepaalt de toon, de sfeer. Ik ga het land in, kom in rechtbanken van Maastricht tot Groningen, elke dag bezoek ik huizen van bewaring en penitentiaire inrichtingen. Daarnaast geef ik gastcolleges op zes universiteiten en speel ik een PR-rol. Ik houd door het hele land lezingen over ons werk en onderhoud alle contacten met radio, televisie en de kranten. Het kantoor spreekt met één mond, toont één gezicht. Wij hebben het begrip

persadvocaat geïntroduceerd tijdens de Volendamse café-brand van 1 januari 2001. Ons kantoor stond caféhouder Jan Veerman bij in deze zeer gevoelige zaak. Om ons werk goed te kunnen doen, heb ik alle pers te woord gestaan, zodat mijn collega's zich volledig konden storten op het pleiten. Die duidelijke scheiding - broeder binnen, ik buiten - werkt heel erg goed en schept voor de samenleving duidelijkheid.'

De uitdaging

Wim Anker toont zijn strijd lust als hij praat over de ontwikkelingen in het strafrecht. 'Er is de afgelopen 20 jaar veel veranderd. Echter, deze veranderingen zijn allemaal in het nadeel van de verdachte en de raadsman. Daarnaast heerst er een onterecht beeld. Mensen denken dat je veel geld moet hebben om een bekende advocaat in te huren. Onzin. Ons kantoor staat maar liefst 50 procent van de cliënten pro deo bij. Je hoort ook wel eens dat strafpleiters vermogend zijn en in een glamourwereld leven. Echter, het merendeel van de advocaten werkt voor mensen zonder middelen. Het beeld dat wij alleen maar kijken naar de portemonnee van de cliënt blijft hangen. Wat ook niet helpt, is dat het publiek niets leest over de tienduizenden strafzaken die voor het OM goed aflopen, maar alleen maar over de enkele misser. Dat komt het vertrouwen in de rechtspraak niet ten goede. En dan heb je ook nog eens politici die zich openlijk bemoeien

met de onafhankelijke rechter en over de machtscheiding van rechtspraak, wetgeving en bestuur heen walsen. Slechte zaak.'

De tactiek

'Die kloof tussen mijn liefde voor het vak en hoe men denkt over strafrechtadvocaten probeer ik te dichten tijdens mijn lezingen. Na afloop blijf ik altijd na op de borrel. Dan komen mensen op me af die zeggen dat ze nu de andere kant van het strafrecht inzien.' Het is een ambassadeursrol die de Orde van Advocaten toejuichte. De gebroeders Anker kregen in 2009 dan ook het eerste exemplaar van de dvd 'Toga Op Tournee' uitgereikt. Hij vervolgt: 'De Orde is de boer opgegaan en heeft mensen gevraagd hoe zij over de advocatuur denken. Daarnaast is er aan advocaten gevraagd wie hun voorbeeld is. Hans en ik werden veelvuldig genoemd. Dat heeft mij verrast, omdat wij zo'n eigen kantoorcultuur en aanpak hebben [zie kader]. De uitreiking door de toen nog zittende deken mr. Bekkers heeft mij geroerd. Een mooi moment.'

Het succes

Sinds 1991 zijn er veel meer mooie momenten geweest. 'Het meest trots ben ik op zaken waarvan de uitspraak leidt tot wetswijzigingen. Ons kantoor heeft er al negen op zijn naam staan. Een voorbeeld? In 1993 en 1994 hebben Hans en ik de betrouwbaarheid van de flitspalen in Nederland laten onderzoeken. Die betrouwbaarheid bleek gering te zijn. 12 december 1995 volgde er een arrest van de Hoge Raad en sinds die dag moet elke meting in Nederland met drie procent worden verlaagd. Fantastische uitspraak met enorme consequenties tot op de dag van vandaag. Het grootste succes van ons kantoor tot nu toe!'

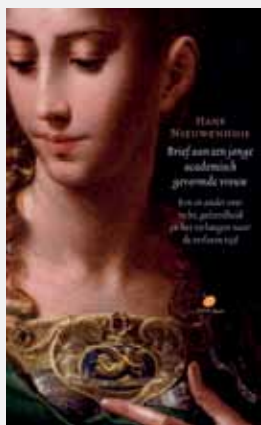
De spelregels volgens Anker & Anker

1. Ongeacht de aard en de ernst van het feit en ongeacht de persoon dienen wij enkel en alleen het belang van de verdachte. Wij halen alles uit de kast, strijden voor 100 procent.
2. Wij staan iedereen bij, iedereen heeft recht op rechtsbijstand. Wij weigeren alleen een zaak als wij het slachtoffer of diens familie kennen.
3. Wij voeren de regie, niet de verdachte. Kan de verdachte zich niet vinden in onze strategie, dan scheiden onze wegen. Wij willen onze praktijk zuiver houden.
4. Wij nemen nooit contact op met een potentiële verdachte, de cliënt neemt contact met ons op. Dat is niet overal zo, met als gevolg dat er wel eens geprobeerd wordt zaken van ons over te nemen.
5. Of iemand nu geld heeft of niet, iedereen is welkom op ons kantoor.

Boeken

Martin Rijkers werkt als boekverkoper bij Jongbloed Juridische Boekhandel in Den Haag en schrijft wekelijks boekrecensies voor rechtenstudenten. Samen met zijn collega's stelde hij voor *Advocatenblad Start* een Top 3 samen. Gouden tips van de experts.

1

Brief aan een jonge academisch gevormde vrouw

Auteur: **H. Nieuwenhuis**
130 bladzijden / Uitgeverij Paris

Dit nieuwste boek van Nieuwenhuis is een charmant bundeltje essays en artikelen uit verschillende publicaties. De opening van het boekje zet direct de toon. Nieuwenhuis beantwoordt een kritische e-mail van

een studente. Deze jonge academisch gevormde vrouw meent dat enkele vragen uit het tentamen Burgerlijk Recht overbodig waren: het waren slechts bijzaken, en bovendien nog in het Duits gesteld ook. Nieuwenhuis gebruikt deze bedenkingen als introductie op zijn pleidooi voor

meer academische vorming. Wie rechtsgeleerdheid nastreeft leest niet alleen het BW, maar ook Kafka, Proust, Camus, de Kalevala en Lucretius, en dan natuurlijk ook nog eens in de oorspronkelijke talen. En wie een goed begrip van het Nederlandse recht wil, leest ook de jurisprudentie en

wetgeving van Duitsland en Frankrijk - wederom, onvertaald. Dit boek is een inspirerende en motiverende viering van de geleerde en geleerdheid. Een mooi tegengif voor de academicus die ziek wordt van *ranking*, *peer reviews*, aanbestedingen en bestuurlijke rompslomp.

2

Bijkans begrepen? Feitelijk en vermeend begrip van forensische deskundigenrapportages onder rechters, advocaten en deskundigen

Auteurs: **J.W. de Keijser, H. Elffers, R.M. Kok en M.J. Sjerps**
101 bladzijden / Boom juridische uitgevers

De onderzoekers die bij het Nederlands Forensisch Instituut (NFI) werken, houden zich

onder andere bezig met het analyseren van het plaats delict. Deze resultaten kunnen een essentieel onderdeel vormen van de bewijsvoering. Bij het opstellen van hun rapportages maakt het instituut gebruik van

de zogeheten 'Logisch correcte methode'. De meeste rechters en advocaten leven in de vooronderstelling dat ze deze methode, waarmee de rapporten tot stand zijn gekomen, goed begrijpen en interpreteren. De

studie in dit boek toont echter het tegendeel aan. Een gevolgtrekking van dit boek zou kunnen zijn, dat er tijdens de rechtenopleiding wat meer aandacht besteed moet worden aan het logisch redeneren.

3

Moord; strafprocessen-van-de-eeuw, topadvocaten schrijven misdaadgeschiedenis

Meerdere auteurs
173 bladzijden / Vuyk en CO bv

'Een moord pleeg je niet voor de lol', schrijft de advocaat N.A. Heidanus in *Moord: Strafprocessen-van-de-eeuw*. In dit boek beschrij-

ven enkele topjuristen belangrijke en spraakmakende zaken uit de Nederlandse misdaadgeschiedenis, een geschiedenis waar zij zelf actief vorm aan hebben gegeven. Soms zakelijk en kort, soms als

een ware *whodunnit* [afkorting van het Engelse *who done it?* - verwijst naar een complex verhaal waarin iemand wordt vermoord en men op zoek gaat naar de dader, *red.*], maar nooit zonder kritische kantte-

kening. Dat levert sterke - en soms ongemakkelijke - vragen op over TBS, de lengte van straffen en heersende ideeën binnen de Hoge Raad. Een mooi, leesbaar boekje dat kennis combineert met smullen!

‘Je wilt advocaat zijn om iets te betekenen’

De sociale advocatuur richt zich op rechtshulp aan kwetsbare groepen in de samenleving. Een gesprek met Jelle Klaas (30), sociaal advocaat bij Fischer Advocaten in Haarlem. ‘Zorg dat je met beide benen in de modder staat, dat is waar het bij de sociale advocatuur om draait.’

De meeste zaken die ik doe zijn bijstandszaken, dat is de hoofdmoot van het werk. Zoals zaken waarbij een alleenstaande moeder met een bijstandsuitkering een nieuwe man ontmoet. Ze blijven drie nachten per week bij elkaar slapen en dan zegt de gemeente opeens ‘vanuit de wet zouden jullie de kosten kunnen delen, dus je hebt geen recht op uitkering meer’. Vervolgens wordt de uitkering stopgezet en krijgen ze een fraudezaak van € 40.000 aan hun broek. Dan ben ik er om ervoor te zorgen dat deze mensen weer inkomen krijgen.

Daarnaast houd ik me bezig met mensen die een ‘wankele’ verblijfsstatus hebben en van wie bijvoorbeeld het recht op onderwijs in het geding komt. We beroepen ons vaak op sociaaleconomische mensenrechtenverdragen om zo opvang of geld te regelen. Daarnaast ben ik in de weer met een zaak tegen het besluit van de Nederlandse overheid om mensen van Iraanse afkomst uit te sluiten van bepaalde opleidingen en instellingen. De overheid is bang dat er gevoelige nucleaire informatie wordt gestolen, waardoor Iran atoomwapens kan ontwikkelen. Het is voor het eerst sinds de Tweede Wereldoorlog dat een bevolkingsgroep vanwege haar afkomst wordt geweigerd.’

Wat voor soort advocaten gaan in de sociale advocatuur werken?

‘Advocaten die in de sociale advocatuur willen werken hoeven niet allemaal links te zijn, zoals ik, maar ze moeten wel erg betrokken zijn. Cliënten komen op de eerste plek, ons hele kantoor is daarop ingericht. Als er iemand binnenkomt die geen eten kan betalen, schuiven we alles aan de kant, dan moeten andere dingen

wijken. We beginnen dezelfde dag nog een procedure. Verder moet je heel creatief zijn in oplossingen. Het gaat er niet om dat iemands bijstand is afgepakt en je in het kader van de Wet werk en bijstand een oplossing moet zien te vinden. Nee, de persoon in kwestie heeft geen eten, dus je moet inkomen regelen, met een beroep op welke wet of verdrag dan ook. Kortom, je moet heel creatief zijn en niet vastzitten in ‘ja maar het staat in de wet dat het niet mag’. Wij zeggen ‘je kunt een gezin niet op straat zetten, dat zou niet moeten mogen in dit rijke land’. Daar begint het bij en dan moet je wel de wil hebben om daar ook voor te vechten.

Ik spreek wel eens rechtenstudenten die zelf uit de arbeidersklasse komen, die migrantenouders hebben en die voor hun ouders willen opkomen. Zij weten hoe het is om moeilijk rond te komen en kunnen daarom erg betrokken zijn. Dat is denk ik het soort mensen voor wie de sociale advocatuur ook een optie is.’

Heb je adviezen voor studenten die de sociale advocatuur in willen?

‘Een rechtenstudie bereidt je in het geheel niet voor op de praktijk van de advocatuur, omdat rechten een wetenschappelijke studie is. Je hebt er zeker wel wat aan in je juridische gereedschapskist, maar het is het domweg leren van regeltjes. Volg daarom ook vakken als rechtsfilosofie, rechtssociologie en criminologie, zodat je inzicht krijgt in hoe wetten werken en wat het effect van wetten op de samenleving is. Strafrecht vind ik het leukste onderdeel van de studie, dus heb ik dat als hoofdrichting gekozen. Het is ook goed om ervaring op te doen door al in de praktijk te gaan werken, bijvoorbeeld bij het Juridisch Loket, de kinderen- en jongerenrechtswinkel of het huurdersteunpunt. Daar

{ ‘Een gezin op straat zetten,
dat zou niet moeten
mogen in dit rijke land’ }

zie je wat het effect van de regels is op de praktijk en ontmoet je ‘gewone mensen’ die tegen de muren van het recht oplopen. Zorg dat je met beide benen in de modder staat, dat is waar het bij de sociale advocatuur om draait.’

Waarin verschillen de sociale en commerciële advocatuur?

‘Ik denk dat het er in een commerciële praktijk heel anders aan toe gaat, alleen al omdat we voor totaal andere belangen opkomen. Bij ons gaat het om € 150 per maand waardoor mensen hun kinderen naar zwembaden kunnen sturen, terwijl grote kantoren het over miljoenen hebben om een merknaam te wijzigen. Dat vind ik minder interessant. Volgens mij is vooral de materie en de doelgroep het grootste verschil tussen de commerciële en sociale advocatuur. En het feit dat we heel veel procederen. Een of twee keer per dag. Dat maak je in de commerciële advocatuur niet snel mee.’

Wil je geen zaken doen waar je veel geld mee verdient?

‘Waarom? Op het moment dat je genoeg betaald krijgt om in Amsterdam te wonen en een keer per jaar op vakantie te gaan, waarom zou je dan nog meer geld willen verdienen? Het gaat erom dat het werk inhoudelijk interessant is. Ik heb zoveel plezier in mijn werk en maak dagelijks zoveel gave dingen mee. Per saldo heb ik meer levensvreugde dan wanneer ik meer zou verdienen en minder interessante zaken zou doen.

Die Iraanse zaak was bijvoorbeeld groot in het nieuws en ik zat in een rechtbank met 75 mensen op de publieke tribune. Het is natuurlijk heel erg dat er geprocedeerd moest worden, maar als je dat als advocaat kan doen, is dat de top die ik wil bereiken. Ik kon die zaak niet doen als ik een commercieel tarief in rekening had gebracht. Maar je wilt advocaat zijn om interessante dingen te doen. Om iets te betekenen.’

Groot of klein kantoor?

Naam: Koen Konings (32)

Studie: Nederlands Recht aan de Rijksuniversiteit Groningen
Postdoctorale specialisatieopleiding Informatierecht VIRA/Grotius

Beroep: Advocaat

Kantoor: Dorhout Advocaten

Bij een klein advocatenkantoor kun je bredere praktijkervaring opdoen dan bij een groot kantoor

Koen: 'Ik denk dat een klein advocatenkantoor inderdaad meer mogelijkheden biedt. De lijnen zijn korter. Je kent al je kantoorgenoten, de deuren staan open en je kunt met iedereen meekijken of meelopen als je wilt. Bij een klein kantoor word je veel eerder in het diepe gegooid. Partners laten je veel sneller los om de zaak zelf te doen. Het aanbod van zaken is ook diverser, je zult minder snel specialist worden.'

Marie-Laure: 'Ik zit bij de afdeling *Corporate & Commercial litigation* en ik doe daar brede praktijkervaring op. Bij onze afdeling komen geschillen terecht die moeten worden opgelost. Er is een grote verscheidenheid aan rechtsgebieden: verbintenissenrecht, goederenrecht, ondernemingsrecht en huurrecht. De zaken die ik in de afgelopen zes maanden heb meegemaakt, verschillen allemaal van elkaar. Daardoor heb ik niet het gevoel heb dat ik me op één rechtsgebied aan het specialiseren ben.'

Bij een groot advocatenkantoor is de werkdruk hoger en heb je minder vrije tijd dan bij een klein kantoor

Marie-Laure: 'Moeilijk te beantwoorden, omdat ik geen ervaring heb bij een klein kantoor. Ik merk wel dat een werkdag niet van tevoren te bepalen is. Ik denk dat dat inherent is aan een baan als advocaat. Je hebt je cliënten en die willen snel worden geholpen. Ik maak veel uren,

maar niet extreem lange dagen. Als advocaat-stagiaire moet ik nog veel leren, dus ik zal veel inspanning moeten leveren. Kortom, de werkdruk is hoog maar goed te doen. Ik heb daarnaast nog een leuk leven hoor.'

Koen: 'Je hoort verhalen dat als je bij een groot kantoor om 19.30 uur vertrekt, de collega's zeggen: 'zo, neem je de middag vrij?' Bij ons is het een uitzondering als je om half acht nog aan het werk bent. Tenzij je toevallig een spoedeisende zaak hebt. Ik werk zelf zo'n 40 tot 50 uur per week. Dat is goed te doen. Ik klaag zeker niet over mijn *work-life balance*. Persoonlijk vind ik het ook belangrijk dat ik mezelf kan ontplooien op een andere manier dan alleen via de advocatuur.'

Veel grote advocatenkantoren zijn aangesloten bij de Law Firm School (LFS). Daarom leer je bij een groot advocatenkantoor meer dan bij een klein kantoor

Koen: 'Ik weet niet precies hoe het curriculum van de LFS in elkaar zit. Advocaat-stagiaires van de LFS komen in ieder geval weinig in aanraking met andere 'soorten' advocaten en dat is wel jammer voor hun persoonlijke ontwikkeling. Het risico bestaat dat ze langzaam in een ivoren torentje raken.'

Marie-Laure: 'Een keer in de twee weken heb ik twee opleidingsdagen bij de LFS. Dat is intensief maar ik leer erg veel. Ook ontmoet je er advocaat-stagiaires van andere kantoren met wie je ervaringen kan uitwisselen. Maar dat zal bij de Ordeopleiding niet anders zijn.'

Advocatenkantoren verschillen van elkaar in grootte. Wat betekent dat voor de praktijkervaring die je kunt opdoen? *Advocatenblad Start* legt een aantal stellingen voor aan Marie-Laure de Lange, advocaat-stagiaire bij NautaDutilh (270 advocaten) in Rotterdam en Koen Konings, advocaat bij Dorhout Advocaten (20 advocaten) in Groningen.

Foto's: Chris van Houts

Naam: Marie-Laure de Lange (24)

Studie: Nederlands Recht aan de Universiteit Leiden

Beroep: Advocaat-stagiaire

Sectie: Corporate & Commercial litigation

Kantoor: NautaDutilh

Bij een klein advocatenkantoor heb je als advocaat veel meer direct contact en betrokkenheid bij je cliënten

Marie-Laure: 'Zelfs met zes maanden ervaring heb ik al veel cliënten gesproken, zoals bij cliëntbesprekingen. Ik bel of mail ze of zit bij een *call* die iemand anders heeft. Ik weet niet hoe de betrokkenheid is bij een klein kantoor, maar in ieder geval heb je bij een groot kantoor veel contact. Als je een vraag hebt, kun je de cliënten bellen. Dat moet ook wel. Je doet een zaak met en voor een cliënt, dus je moet overleggen en feedback krijgen op bepaalde stukken.'

Koen: 'Ik denk dat er bij een klein kantoor meer direct contact is met cliënten. En dat komt ook weer omdat je eerder wordt losgelaten. Je wordt eerder geïntroduceerd bij de cliënten en daar word je sneller volwassen van. Betrokkenheid is iets anders; dat is iets wat je zelf voelt en het staat los van de omvang van een kantoor.'

Bij een klein advocatenkantoor wordt een stagiaire beter begeleid omdat de patroon meer tijd heeft

Marie-Laure: 'Met mijn patroon heb ik korte lijnen. Als er iets is, weet ik dat ik bij hem terecht kan. Dat werkt erg prettig. Verder krijg ik niet alleen begeleiding en feedback van mijn patroon, maar ook van andere partners of oudere medewerkers. Mijn ervaring is dus dat er veel begeleiding is bij een groot kantoor.'

Koen: 'Dat ligt helemaal aan de patroon. Bij sommige grote kantoren zijn begeleidingsystemen ontwikkeld, bij sommige kleine kantoren verzuipen patronen in het werk, waardoor ze geen tijd voor begeleiding hebben. Maar het kan ook andersom. Zowel bij een groot als klein kantoor kan de stagiaire altijd wel bij iemand terecht, bij een ander dan de patroon. Je moet je als advocaat-stagiaire niet te snel met een kluitje in het riet laten sturen en opkomen voor je eigen belangen. Daar word je een beter advocaat van en dat is goed voor het kantoor.'

Advocaat-stagiaires doen bij een klein kantoor meer proceservaring op

Koen: 'Absoluut. Na een maand stond ik al in de rechtszaal. Dat zijn natuurlijk geen megazaken, maar prima om je messen te slijpen en ervaring op te doen. Er komen veel zaken op je pad en dat zijn in het begin zaken die andere advocaten niet willen doen. Daar kun je mooi van leren.'

Marie-Laure: 'Bij NautaDutilh zit je als advocaat-stagiaire minimaal 1,5 jaar op een procespraktijk. Van de Orde van Advocaten moet je in je stageperiode minimaal vijf keer voor de rechter verschijnen. Zelf heb ik in de afgelopen zes maanden al twee keer voor de rechter gestaan, dus ik denk dat je bij een groot kantoor voldoende proceservaring opdoet. Het is ook belangrijk, het hoort er gewoon bij, dat is de advocatuur.'

Eenpitter in Amsterdam

Samira Bouddount is gespecialiseerd in internationaal familierecht en vreemdelingenrecht. Ze heeft haar eigen praktijk in de Amsterdamse Rivierenbuurt. 'Ik zoek ze er niet op uit, maar 99% van mijn cliënten is Marokkaans.'

W

aarom de specialisatie internationaal familierecht en vreemdelingenrecht

'Het is eigenlijk zo gegroeid. In 2004 liep ik stage bij een kantoor waar ze alleen vreemdelingenrecht deden. Binnen het vreemdelingenrecht heb ik me verder gespecialiseerd. Ik behandelde, en behandel nu nog steeds, voornamelijk zaken van vrouwen die slachtoffer zijn van huiselijk geweld en gedwongen achterlating in het land van herkomst. Ik hielp hen met de aanvraag van een verblijfsvergunning. Vaak was het zo dat de vrouwen na het regelen van de verblijfsrechtelijke kwestie een echtscheiding wilden aanvragen. Voor mij was dat heel moeilijk, omdat ik alleen de kant van het vreemdelingenrecht deed en de vrouwen naar een andere advocaat moest doorverwijzen om hun scheiding te regelen. Terwijl die vrouwen hun hart bij mij hadden uitgestort en ik hun verhaal van a tot z kende. Ik wilde hen helpen met een verblijfsvergunning én de scheiding. Het was van belang dat ik me verder ging specialiseren, gelet op de behoefte van mijn cliënten. Ik zoek ze er niet op uit, maar 99% van mijn cliënten is Marokkaans. Dat speelde ook mee bij mijn keuze voor deze specialisaties.'

U behandelt veel zaken van mensen met een andere achtergrond. Maakt dat het werk op bepaalde punten anders

'Jazeker. Het Nederlands recht kent elementen die niet geheel passen binnen het doen en denken van de Marokkaanse gemeenschap. Iets dat echt in het oog springt en waar ik moeite mee heb, is de zorgregeling voor de kinderen na een echtscheiding. Voor de meeste autochtone Nederlanders is het vrij normaal dat mannen en vrouwen na een scheiding nog contact met elkaar hebben over de omgangsregeling met de kinderen.

In de Marokkaanse en islamitische gemeenschap is dat niet het geval, is mijn ervaring. Contact hebben met een 'vreemde' man of vrouw zonder familierelatie, is *not done*. Als echtparen met een Marokkaanse achtergrond uit elkaar gaan, dan wordt er geen familierelatie tussen man en vrouw meer aangenomen. Het contact wordt in veel gevallen totaal verbroken, ook al zijn er kinderen in het spel. Dat vind ik erg jammer. Ik zou willen dat de Marokkaanse gemeenschap hier wat losser in werd. Op termijn zal er een mentaliteitsverandering plaatsvinden. Althans, dat hoop ik van harte.'

Op de website staat dat uw kantoor informeel en laagdrempelig is

'Ik ben iemand van 'doe maar gewoon dan doe je al gek genoeg'. De buitenkant zegt me niets en doet me niets. Het gaat om de inhoud en de kwaliteiten die iemand heeft. Mijn kantoor ligt in een woonwijk en is goed te bereiken. Ik merk dat cliënten zich hier op hun gemak voelen. Voor hen ben ik, door mijn Marokkaanse achtergrond, een *insider* die hun cultuur begrijpt. Zo hechten Marokkanen veel waarde aan familie en kunnen daar heel lang over doorpraten. Voor de procedure is het misschien niet

Foto's: Chris van Houtis

allemaal relevant, maar door de familiebanden te doorgronden, weet je hoe de vork in de steel zit.'

En u spreekt de talen

'Ik spreek Berbers en Marokkaans-Arabisch. Mensen kunnen verhalen makkelijker naar buiten brengen in hun eigen taal. Als dat door een taalbarrière niet kan, kunnen er essentiële elementen verloren gaan die voor een zaak van levensbelang zijn.'

Hoe is het om een eigen praktijk te hebben

'Het geeft me de vrijheid om het werk in te richten zoals ik zelf wil. Dat zijn ook de voordelen van het ondernemerschap *an sich*. Naast mijn fulltime baan heb ik drie kinderen. Mijn man is huisvader en heeft overdag de dagelijkse zorg voor de kinderen. In dat drukke

privéleven moet ik al veel regelen, concessies doen en rekening houden met. Op de werkvloer heb ik daar geen last van en kan ik gewoon door. Als het te druk is en ik wil een cliëntenstop, dan kan ik dat *à la minute* beslissen. Dat vind ik een groot goed. Het is hard werken, harder dan als je in loondienst bent, maar dat weegt niet op tegen de voordelen.'

Wat is uw drijfveer

'Sinds ik moeder ben, ben ik veranderd. Ik heb meer vechtlust en neem geen blad meer voor de mond. Als je me wilt horen, dan hoor je me. Ik werk fulltime en ik moet mijn kinderen missen. Het gemis moet enigszins in balans zijn met wat ik doe. Er moet iets belangrijks tegenover staan en dat is dit werk en dat zijn deze cliënten.'

'De buitenkant zegt me niets en doet me niets. Het gaat om de inhoud en de kwaliteiten die iemand heeft'

{ 'Je verricht speurwerk, tot het moment dat je 'kip ik heb je!' kunt zeggen' }

'Als advocaat kom je nog eens ergens'

Tegenover de binnenhaven in het Rotterdamse Scheepskwartier, tussen de Erasmusbrug en de Euromast, ligt het kantoorpand van Duijnstee van der Wilk Advocaten (DVDW). Een commercieel advocatenkantoor dat zich richt op de zakelijke markt. Advocaat en partner Evert Jan Heijnen is gespecialiseerd in insolventie- en ondernemingsrecht voor de scheepsbouw. *Advocatenblad Start* ging met hem aan boord.

Insolventierecht

'Ik heb een uitgebreide scriptie geschreven over DAF. Omdat het ging over de sterfhuisconstructie [zie kader], had ik veel contact met een advocaat die mij alles kon vertellen over faillissementen. De interesse voor insolventierecht was gewekt. Vanaf mijn allereerste dag als advocaat in 1994 houd ik me bezig met dit rechtsgebied, gaandeweg is het ondernemingsrecht als liefde erbij gekomen. Ik adviseer ondernemers over de juridische implicaties bij de bouw van schepen en help bijvoorbeeld bij contractgeschillen. Ik doe het al vijftien jaar met veel plezier.'

Faillissementen

'Advocaten zitten altijd in menselijk leed. De kunst is dan ook om een bepaalde afstand te bewaren, maar ook weer niet te afstandelijk te zijn. Je zorgt ervoor dat het leed niet wordt vergroot. Het plezier bij een faillissement zit 'm in het achterhalen van informatie waarvan men dacht dat die nooit boven water zou komen. Om bepaalde rechtshandelingen te kunnen terugdraaien en zo de boedel te redden. Je verricht speurwerk, tot het moment dat je 'kip ik heb je!' kunt zeggen.' Wat dat van een advocaat vraagt? 'Alleen met volledige informatie kun je samen met je cliënt de tactiek bepalen om de zaak tot een goed einde te brengen. Dus ben je nieuwsgierig en weet je goed door

te vragen. Je moet interesse hebben in het recht, maar het is ook belangrijk dat je de onderste steen boven wilt krijgen en je goed met verschillende mensen kunt omgaan. Als ik kijk naar mijn werkveld in de scheepsbouw, heb ik de ene keer te maken met havenarbeiders en de volgende keer met een directeur.'

DVDW

'DVDW Advocaten is een middelgroot kantoor. Ten opzichte van een kleiner kantoor heeft dat als voordeel dat wij verschillende secties hebben, met elk z'n eigen aandachtsgebied. Wat wij weer voor hebben op een groot kantoor is de mate van flexibiliteit. Het hoeft niet over vijf schijven, je kunt direct handelen en je werkt aan de

persoonlijke band met je cliënt. Bovendien vinden we hier de aandacht voor collega's en voor het privéleven erg belangrijk.'

Waarom iemand advocaat zou moeten worden? 'Je komt nog eens ergens, je zit niet de hele dag achter je bureau. Als ik dan kijk naar het insolventierecht: de ene keer heb je te maken met het faillissement van een filmmaatschappij, de andere keer van een bouwbedrijf. Je hebt altijd een ander segment waarin je je moet verdiepen. Je bindt mensen aan je, je spreekt verschillende kwaliteiten van jezelf aan, het verveelt geen moment. Elke dag is prikkelend en als vrije beroeper heb je een bepaalde mate van vrijheid om je dag in te delen. Als je output maar goed is!'

Middelgroot populair

Bij stagiaires winnen de middelgrote kantoren, zoals DVDW Advocaten, duidelijk aan populariteit: ze zijn groot genoeg om te specialiseren, maar kennen een persoonlijke aanpak en een informele sfeer. Uit onderzoek van Imago Blauwdruk Arbeidsmarkt Juristen 2009 blijkt dat rechtenstudenten zich steeds meer laten leiden door de sfeer en ambiance van het kantoor. Dit laatste is het belangrijkste motief om voor een kantoor te kiezen.

Sterfhuisconstructie:

reorganisatie van een concern, zich afspelend in de kapitaalsfeer, door middel van aandelen-transacties met als doel de levensvatbare onderdelen van het concern buiten bereik van het op handen zijnde faillissement (of surseance van betaling) te houden (Bron: Fockema Andrae's Juridisch woordenboek).

'An air of authority'

Deze portretten zijn gemaakt door Marie Cécile Thijs op het International Moot Court in de rechtbank van Den Haag. Dit evenement wordt om het jaar gehouden waarbij verschillende teams uit Nederland en het buitenland bij elkaar komen om rechtszaken na te doen. Marie Cécile Thijs: 'Ik woon dit Moot Court al vele jaren bij als fotograaf en maak portretten van de aanwezigen. Inmiddels is het een fotoserie geworden, die ik 'Legal Practitioners' noem. Ik ben onder meer gefascineerd door de verschillende toga's en pruiken van de deelnemers en de diversiteit in uitstraling.'

De persoon in deze serie is Annabel Timan, een advocate uit Londen. Op de vraag hoe zij zich in toga voelt, vertelt ze: *'For me the toga is like putting on a costume. In court I feel it gives the advocates an air of authority, even if it would look rather ridiculous in any other setting!'*

Foto's: Marie Cécile Thijs

‘In deze mannenwereld liep ik harder’

Henriëtte van Baalen kent de tijd nog waarin vrouwen moesten vechten voor een plekje in de advocatuur. Ze was de eerste vrouwelijke partner bij De Clercq Advocaten in Leiden. En daar werkt ze nog steeds als partner, advocaat en teamleider arbeidsrecht.

.....

‘I

k heb in Leiden rechten gestudeerd, met specialisatie civiel recht. Daarna heb ik een vrije studierichting arbeidsrecht gevolgd. Behalve dat je

in de jaren tachtig nog ruim de tijd had om door te studeren, werden vrouwen vanuit de opleiding gestimuleerd zich te onderscheiden. In die tijd was het voor ons moeilijk om een baan te vinden, vooral in zo’n mannenwereld als de advocatuur. Dus liep je harder. Nevenactiviteiten, bestuursfuncties, een tweede studierichting. Nu is de verhouding man-vrouw bij rechtenstudies gelukkig helemaal bijgedraaid.’

Eerste vrouwelijke partner

In haar advocaatstageperiode koos Henriëtte voor De Clercq, ze werd hier medewerker en trad in 1999 toe tot de maatschap. ‘Ik was toen de eerste vrouwelijke partner. Een van mijn partners zei: “Jij bent de enige echte kerel in de maatschap.” Bedoeld als compliment, maar het legde wel de vinger op de zere plek. Er waren te weinig vrouwelijke advocaten, te weinig vrouwen in de top. In onze taal komen ontzettend veel van dit soort

uitdrukkingen voor, denk aan “je mannetje staan”, “je manhaftig gedragen”.’ Ze heeft het tij wel zien keren. Henriëtte vervolgt: ‘Even later kwam een vrouwelijke notaris ons kantoor versterken, zij is nu ook de eerste vrouwelijke voorzitter van de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie. Daar zijn wij natuurlijk hartstikke trots op.’

Diversiteit binnen de top

‘Het gaat om de combinatie van man en vrouw. De beste teams zijn gemengde teams. Er zijn verschillen in de manier van communiceren en werken. Zo nemen mannen meer risico’s en zijn vrouwen meer gericht op de relatie. Dat zijn kwaliteiten die bij elkaar iets moois vormen. Leer van elkaar. Vul elkaar aan, net als in een huwelijk. Doe er je voordeel mee.’ Op uitnodiging van de Orde maakte Henriëtte deel uit van een diversiteit-groep. Een aantal vrouwelijke partners van advocatenkantoren discussieerden over diversiteit in de top, qua sekse, huidskleur, geloof en seksuele voorkeur. ‘Er verschijnen gelukkig steeds meer vrouwen in de top. Wat echter nog in de kinderschoenen staat, is de ruim-

Binnen de advocatuur wordt het aantal vrouwen steeds groter. In 2007 waren er 5.964, een jaar later 6.336 en afgelopen jaar 6.585. Procentueel is het aantal vrouwen in de balie gegroeid: 40,08% in 2007; 40,75% in 2008 en 41,32% in 2009.

Bron: Nederlandse Orde van Adbocaten

Foto: Berg Meijn Communicatie

“Jij bent de enige echte kerel in de maatschap.” Bedoeld als compliment, maar het legde wel de vinger op de zere plek’

te voor de privé-situatie bij topfuncties. Bij De Clercq staat parttime werken nooit ter discussie.’

Even gas terugnemen

Bij de komst van haar eerste dochter in 1996 is Henriëtte minder gaan werken. ‘Natuurlijk, het kind gedijt uitstekend op een crèche, maar als ouder mis je zo veel! Ik ben 90% gaan werken, dat was binnen de partnergroep geen enkel probleem. Het gevoel van vrijheid is belangrijk. We zijn verslaafd aan de adrenaline. Je moet af en toe gas terugnemen om weer op te laden. Want: gaat het

privé goed, dan gaat het zakelijk goed. Het grappige is, in die 90% zet je je voor veel meer dan 100% in. Binnen de partnergroep zijn we kort na mijn beslissing allemaal 90% procent gaan werken.’

Werken aan de relatie

Parttime werken is bij De Clercq onderdeel van de arbeidsvoorwaarden. Sommigen gaan er zelfs een langere tijd tussenuit. ‘Ook dat maken we mogelijk. We remmen sommige medewerkers juist af in plaats van ze te stimuleren om nog meer te presteren. Natuurlijk mag de cliënt nooit de dupe zijn. Daarom hebben wij twee relatiebeheerders per cliënt, zodat de zaak altijd doorloopt. Het huwelijk binnen de kantooormuren moet goed zijn, maar uiteindelijk zorgt de cliënt ervoor dat alle gezinnen van De Clercq kunnen eten. Dus gaat de rode loper uit. We gaan met ze lunchen, organiseren seminars en borrels. Maar relatiebeheer begint simpelweg met de zaak goed doen. Ruim 80% van ons werk komt van vaste cliënten, daar moet je dus je energie in steken. Collega’s of cliënten: het is een kwestie van blijven werken aan de relatie, om te behouden wat je hebt.’

Van stagiaire tot partner

Een loopbaan in de advocatuur begint met een stageperiode van drie jaar, daarna word je medewerker en na ongeveer tien jaar kan de vraag opkomen of je partner wilt worden. Over welke vaardigheden en eigenschappen moet een partner beschikken? Timo Jansen (37), partner bij Eversheds Faasen, geeft zijn visie. 'Goed zorgen voor je cliënten begint al op de eerste dag van je stage'.

De loopbaan van Timo Jansen

Timo studeerde Nederlands Recht en Recht & Economie in Bedrijf en Maatschappij aan de Universiteit Utrecht en aan de Grotius Academie. Na zijn studie startte hij in 1998 als advocaat-stagiaire bij Loeff Claey Verbeke, het latere Allen & Overy. Bij hetzelfde kantoor werkte hij zeven jaar als medewerker in de procespraktijk waarna hij de overstap naar Eversheds Faasen maakte.

G

een brokken maken

'Een advocaat-stagiaire die partner wil worden, zorgt niet alleen dat hij inhoudelijk een sterke professional wordt, maar werkt ook aan zijn persoonlijke dienstverlening. Daarmee bedoel ik dat je heel goed zorgt voor de mensen voor wie je werkt, je interne cliënten, en dat begint al op de eerste dag van je stage. Het werk dat een partner of medewerker aan je uitbesteedt, doe je zo goed mogelijk. Als je geen brokken maakt, bouw je vertrouwen op en krijgen ze het idee: die stagiaire kan wel wat, die kunnen we om een boodschap sturen. En dan zit je nooit om werk verleggen.'

Netwerk

'Zo bouw je een intern cliëntennetwerk op en van daaruit ga je naar buiten, naar je externe cliënten. Voor hen doe je hetzelfde: heel goed voor ze zorgen en goed zijn in je vak. Het is eigenlijk heel simpel: denk mee, en vraag je af waar de cliënt nu echt op zit te wachten. Als er bijvoorbeeld een dagvaarding binnenkomt, pak dan eerst de telefoon om te proberen of er niet een mogelijkheid is om te voorkomen dat er een procedure gaat lopen. Kruip in de huid van je cliënt. Dan denkt de cliënt al snel 'dit is een advocaat die mij de zaak uit handen neemt'. Je zorgt dan voor toegevoegde waarde. Als interne en externe cliënten naar je toe blijven komen, bouw je een praktijk op. Als die praktijk duurzaam is en van een bepaalde omvang, kun je partner worden. Hoe snel dat is, hangt af van het kantoor. Bij een klein

kantoor zal je eerder een praktijk met de vereiste omvang hebben opgebouwd dan bij een groot kantoor.'

Ondernemerschap

'Het verschil tussen een medewerker en een partner is dat een partner ook ondernemer is. Een volwaardig partner is in staat om bestaande en nieuwe cliënten te bedienen en te zorgen dat een praktijk ook bedrijfs-economisch verantwoord draait. De kosten moeten worden gedekt en het is natuurlijk mooi als er winst wordt gemaakt. Ondernemerschap moet je natuurlijk wel leuk vinden. Zie je dat niet zitten, dan word je als partner niet gelukkig. Dan kun je beter medewerker blijven en het combineren met een parttime functie op de universiteit.'

'Partnerabel'

'In de wandelgangen hoor je wel eens dat iemand "partnerabel" is. Dat heeft te maken met leiderschap en autoriteit. Als potentiële partner moet je professioneel zijn en autoriteit hebben in de manier waarop je binnen het kantoor en naar de cliënten toe opereert. Wat iemand leiderschap geeft, is soms moeilijk te zeggen, maar het is wel iets wat een partner in de dop nodig heeft. Het allerbelangrijkste is de kwaliteit van het geleverde werk, de rest komt erbij. Ik geloof dat je er altijd naar moet streven om een zo goed mogelijk jurist te worden. En vooral dat je verantwoordelijkheid neemt in je werk. De kracht van een goede dienstverlener is dat hij nog wat extra's doet.'

Master law in practice?

Eversheds Faasen masterclass

Maak op **1 oktober 2010** kennis met de ondernemingsrecht- en corporate litigationpraktijk van Eversheds Faasen. Tijdens deze 1-daagse Masterclass in onze Amsterdamse vestiging, maak je kennis met alle ins en outs van ons internationale kantoor.

Wij laten zien wie wij zijn. Jij krijgt de kans om onder begeleiding van ervaren advocaten aan een praktijkcase te werken én te laten zien wie jij bent. Uiteraard wordt de dag met een amusant avondprogramma afgesloten.

Ben jij een ambitieuze derde- of vierdejaars student Nederlands recht en wil jij jouw toekomst ontdekken? Stuur dan je C.V., cijferlijst en motivatie in vijf zinnen naar **hrm@eversheds.nl**

Inschrijven kan tot en met 13 september 2010; uiterlijk 17 september 2010 krijgen de deelnemers bericht.

EVERSHEDS FAASEN

www.eversheds.nl

©Eversheds Faasen 2010. Eversheds Faasen is lid van Eversheds International Limited.

Hyves

Advocaat-vd-toekomst

☐ Onthoud mij☒ Online

Home

Vrienden

Netwerken

Zoeken:

Advocaat van de Toekomst

[Over](#) | [Vrienden](#) | [Foto's](#) | [Meer](#)

Online advocaten volgen

Wil je op de hoogte blijven van de ins & outs in de advocatuur? Word hyves-vriend op <http://advocaat-vd-toekomst.hyves.nl>. Met wekelijkse blogs van advocaten, filmpjes en veel info. Je kunt je er ook gratis abonneren op de wekelijkse nieuwsbrief Orde van de dag.

Blog

Tilburg scoort hoogst met rechtswetenschappelijk onderzoek

De Universiteit van Tilburg is qua wetenschappelijk onderzoek de beste van Nederland. Dat blijkt uit het rapport Kwaliteit & diversiteit van de Evaluatiecommissie Rechtswetenschappelijk Onderzoek 2009.

Pieter Huizing verkozen tot Groningse student van het jaar

Rechtenstudent Pieter Huizing heeft de prijs voor meest excellente student van de Rijksuniversiteit Groningen (RUG) in ontvangst genomen. Het is dan ook een echte alleskunner, en daarmee sleept hij – naast roem – ook nog eens € 2500 in de wacht. Huizing is nog jong, maar al een echte kosmopoliet.

Vrienden

Belangenbehartiger van jonge advocaten

Alle advocaten die net zijn beëdigd, zijn de eerste jaren van hun carrière verplicht aangesloten bij de Jonge Balie. Patrick de Looff is voorzitter van de landelijke Stichting Jonge Balie Nederland (SJBN). Een gesprek over de organisatie, het voorzitterschap en mooie feestjes.

In Nederland zijn er negentien arrondissementen, of rechtbankgebieden', vertelt Patrick. 'Elk arrondissement heeft een lokale Jonge Balie vereniging waar jonge advocaten lid van zijn. In totaal zijn er achttien van die verenigingen, er zijn namelijk twee verenigingen gecombineerd. Deze verenigingen hebben twee hoofdtaken. De eerste taak is dat ze een deel van de opleiding voor advocaat-stagiaires regelen, die daar dan opleidingspunten voor krijgen. Daartoe organiseren ze inhoudelijke lezingen en symposia en houden ze zogenaamde 'haardvuur-gesprekken'. Ook regelen ze excursies, zodat je bijvoorbeeld een dag met een deurwaarder mee kunt lopen. Er zijn zelfs Jonge Balie verenigingen die reizen naar het buitenland organiseren. Daar kunnen jonge advocaten dan kennis maken met de ambassade en een bezoek brengen aan een rechtbank.'

Activiteiten

De andere hoofdtak van de Jonge Balie is volgens Patrick het creëren van een ontmoetingsplaats voor jonge advocaten, waarbij het gezelligheidsaspect overheerst. 'Borrels, feestjes en sportactiviteiten staan hoog in het vaandel. Laatst is er een landelijk voetbaltoernooi georganiseerd, een prachteenement! Advocaten uit alle arrondissementen kwamen bij elkaar, van Assen tot Amsterdam, om wedstrijden tegen elkaar te spelen. Dan zie je ook heel goed de verschillen tussen advocaten die op een groot kantoor op de Zuidas werken en advocaten uit noordoost-Groningen. Ook voor het aankomende zeiltoernooi is veel animo. Zestien teams hebben zich al aangemeld voor een dagje varen op de Loosdrechtse Plassen.'

Een jaarlijks terugkerend evenement is het Jonge Balie Congres. Elk jaar vindt dat op een andere locatie plaats en staat een nieuw thema centraal. 'Dit is het grootste evenement van de Jonge Balie. Er zijn lezingen, cabaretvoorstellingen, borrels en een feest. Ik maakte me zorgen of er dit jaar genoeg mensen op af zouden komen. Het congres kost best wat. Doorgaans betalen de kantoren dat voor advocaat-stagiaires, maar veel praktijken moesten

flink bezuinigen door de crisis. Na een rondje bellen bleek dat kantoren gelukkig nog steeds de kosten op zich willen nemen.'

Zaken en vriendschap

Hoe belangrijk is de Jonge Balie eigenlijk voor jonge advocaten? 'Het maakt natuurlijk deel uit van de opleiding, dus als advocaat-stagiaire ga je verplicht naar bepaalde bijeenkomsten. Met name de gezelligheid, de sociale cohesie, is belangrijk. En je merkt dat het helpt als je veel andere advocaten leert kennen. Je komt ze tegen in de rechtszaal en het is prettig voor je cliënt als je goed met de advocaat van de tegenpartij om kunt gaan. Advocaten die elkaar kennen, zullen zich nooit minder hard opstellen in een zaak om de ander te sparen. Als je elkaar kent, kun je juist nog harder op de zaak zitten, zonder dat iemand zich persoonlijk voelt aangevallen. Zaken en vriendschap houd je uit elkaar. Ik heb wel eens een bekende tegenpleiter gehad, die ik tijdens een zitting behoorlijk te lijf ben gegaan. Maar na afloop staan we wel samen een biertje te drinken.'

Voorzitterschap

Naast de lokale Jonge Balie verenigingen, die met leden werken, staat de Stichting Jonge Balie Nederland (SJBN). Zij hebben een College van Afgevaardigden met uit elk arrondissement een lid van de Jonge Balie. 'De SJBN is gesprekspartner van de Jonge Balie verenigingen en van de Nederlandse Orde van Advocaten. Daarin vertegenwoordigen wij de stem van jonge advocaten. De beleidsterreinen van de Orde die jonge advocaten raken, zoals diversiteit en opleidingen, daar zijn wij in vertegenwoordigd. We zijn ook lid van de commissie Kortmann, die nu bezig is de beroepsopleiding voor advocaat-stagiaires te herzien. Daarnaast signaleren we problemen waar advocaten op lokaal niveau tegenaan lopen. Als de Orde die moet weten, kunnen we dat aankaarten.' Patrick werd in 2009 voorzitter van de stichting en heeft zijn handen er vol aan. 'Ik zit vergaderingen voor van het bestuur, het College van

PATRICK DE LOOFF (31) is advocaat en werkt ruim vier jaar bij Dijkstra Voermans Advocatuur & Notariaat in Utrecht. In die stad studeerde hij ook rechten. 'Ik heb heel erg lang over mijn studie gedaan, maar liefst negen jaar. Toch was het geen nutteloze verlenging, omdat ik in besturen van studentenorganisaties heb gezeten en verschillende bijbanen bij advocatenkantoren had.' Hij ondersteunde bij kantoren het secretariaat, wat hij als erg leerzaam ervoer. 'Je ziet alle correspondentie langskomen en daardoor kom je meteen in het jargon terecht. Je leert hoe procedures lopen en hebt contact met cliënten. Mijn studie vond ik gortdroog en ik heb me regelmatig afgevraagd waarom ik dat allemaal moest doorstaan om advocaat te worden. De bijbanen lieten me de praktijk zien. Het was een geweldige aanvulling.' Bij zijn huidige kantoor verving Patrick in eerste instantie iemand die met verlof was. 'En toen kwam er een vacature arbeidsrecht vrij. Ik mocht meedoen aan het sollicitatietraject en werd aangenomen. Onder één voorwaarde: mijn scriptie moest binnen twee maanden af. Ik sloot mijzelf op en rondde mijn scriptie af. Na een jarenlang kabbelend studentenbestaan was ik ineens afgestudeerd en had ik een baan.'

Afgevaardigden en de Raad van Toezicht. Verder onderhoud ik contact met de Orde en vervul ik een representatieve taak: ik geef presentaties op congressen en zit in jury's. Als er ergens iets speelt, ben ik vaak het eerste aanspreekpunt. Ook word ik regelmatig uitgenodigd voor lokale activiteiten, zoals onlangs de pleitwedstrijden in Breda, de sluitingszittingsdagen in Den Haag en het zomerfeest in Middelburg. Het zijn goede momenten om banden aan te halen en te onderhouden en ervaringen uit te wisselen.' Het aanhalen van banden is iets waar Patrick zich de komende tijd sterk voor wil maken. 'Voor de komende twee jaar willen we dat advocaat-stagiaires van het bestaan van de SJBN op de hoogte zijn en weten wat wij doen. Daarin is nog ruimte voor verbetering. Als we meer ons gezicht kunnen laten zien en mensen ons weten te vinden voor input, dan zorgt dat voor een grotere achterban. Dat geeft meer *leverage* richting de Orde. Alhoewel de banden daar prima mee zijn. Wij staan voor de belangen van jonge advocaten. We zijn niet de spreekbuis voor alle Jonge Balie verenigingen, maar we behartigen wel de belangen van hun leden.'

Spin in het web

'Mijn functie als voorzitter van SJBN is divers en ik kan er op verschillende manieren inhoud aan geven. Binnen het bestuur hebben naast mij vijf mensen zware portefeuilles die ik coördineer. Dus in de gaten houden of ze lekker bezig zijn of ondersteuning nodig hebben. We sparren ook veel met elkaar. Eigenlijk ben ik meer een soort spin in het web, zonder een vastomlijnd takenpakket. Ik kan al mijn energie erin kwijt.'

Tomeloze energie lijkt je als voorzitter hard nodig te hebben naast een fulltime baan als advocaat. 'De combinatie werk en SJBN vergt veel flexibiliteit en je moet niet bang zijn om 's avonds iets te moeten doen. Mijn kantoor stuurt niet op mijn agenda, ik kan mijn tijd vrij indelen zolang cliënten goed worden geholpen en ik de *targets* haal. Die vrijheid om zelf mijn agenda in te delen, is belangrijk. Bij sommige kantoren wordt je agenda volledig bepaald door je patroon en kun je zelf niet heen en weer schuiven. Dan wordt de combinatie werk en voorzitterschap onmogelijk.'

{ 'Advocaten uit alle arrondissementen kwamen bij elkaar, van Assen tot Amsterdam om wedstrijdjes tegen elkaar te spelen' }

DE BESTE VERDEDIGING IN DRIE HANDIGE DELEN (...OOK ONLINE EN ALS APP)

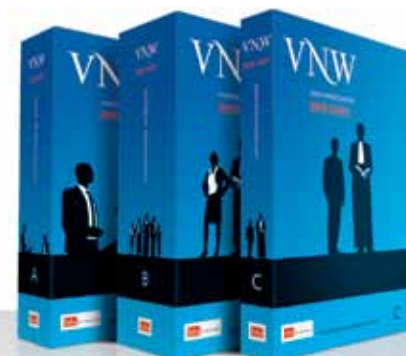
STAATS- EN BESTUURSRECHT BURGERLIJK (PROCES)RECHT STRAF(PROCES)RECHT

STUDEER JE (BINNENKORT) RECHTEN?

Dan kun je niet zonder de *Verzameling Nederlandse Wetgeving* (VNW). In drie delen heb je het overzicht van de Nederlandse wet- en regelgeving dat je nodig hebt tijdens je rechtenstudie. De VNW bevat een uitgebreid register en handige zelfklevende tabbladen. De VNW kan je ook gemakkelijk online raadplegen: www.blauwevnw.nl.

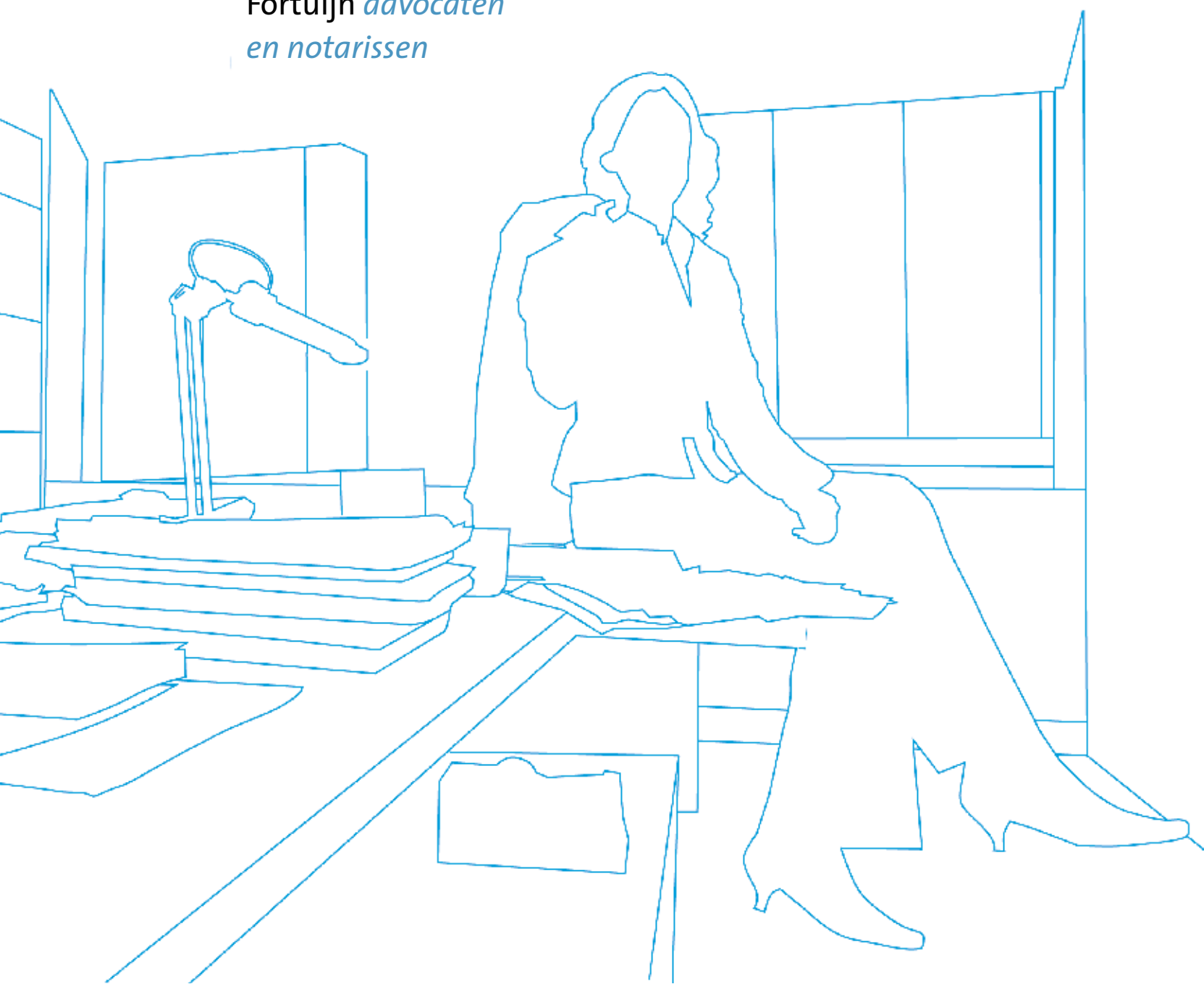
Bestel de VNW nu via www.blauwevnw.nl. Gratis thuisbezorgd!

NU MET **GRATIS**
ADVOCATENBLAD
JAARABONNEMENT
VOOR STUDENTEN!

DE VERZAMELING NEDERLANDSE WETGEVING 2010/2011

Pels Rijcken
& Droogleever
Fortuijn *advocaten*
en notarissen

Profielschets. Voorpaginanieuws en
maatschappelijk relevant werk.
Hoge verwachtingen. Herkenbaar?
Voor ons wel.

Look forward to the start of your career

Advocaat-stagiaires en kandidaat-notarissen met visie werken bij Norton Rose LLP.

Je bent ondernemend. Je bent niet bang om over de grenzen heen te kijken. Je wilt graag eigen verantwoordelijkheden. Je wilt een goede opleiding.

Wij willen jou leren kennen.

Norton Rose LLP biedt internationale advocatuur en notariaat. In teamverband kom je in de dagelijkse praktijk spraakmakende zaken en klanten tegen.

Interesse?

We look forward to seeing you

Kijk op www.werkenbijnortonrose.nl

Norton Rose LLP
Human Resources
Rembrandt Tower (24e etage)
Postbus 94142
1090 GC Amsterdam
Tel.: 020-4629320